

Stockholms stads fattigvårdsnämnd och i samband därmed stående institutioner.

Fattigvårdsnämnden.

Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25 (postadress: Stockholm 1; postgirokontonr 1268), t. 22 55 00 (växel); sessionsdag: vanligen andra och fjärde tisdagen i varje månad.

Då Stockholm blev stad omkring 1250, var fattigvården huvudsakligen frivillig. Kyrkan men även enskilda gävo pengar och förnödenheter åt de fattiga, som voro hänvisade till tiggeri. Jämte detta allmøsesystem blevo under 1300-talet särskilda välgörenhetsföreningar allt vanligare. Bland dem märkas dels under religionens helgd stående gillen, såsom Helga Lekamens gillet, Vår Fru gillet, S:ta Gertruds gillet, S:ta Catharina gillet m. fl., dels yrkesföreningar, skrän. Utom klostrens fattigvårdsavdelningar förekom anstaltsvård redan i slutet av 1200-talet i helgeandshus, senare även i hospital, inrättade av kyrkan och enskilda. Bland dessa anstalter märkas Helgeandshuset, S:t Örjans hospital och Sjalagården. Redan i början av 1400-talet stodo nämnda anstalter under uppsikt och i någon mån även ledning av borgmästare och råd.

Genom Västerås recess 1527 bröts medeltidskyrkans ledning av fattigvården. I Stockholm överflyttades administrationen av anstaltsvården fullständigt till borgmästare och råd genom k. brev 1527 och 1531. Genom k. brev 1551 för-lades anstaltsvården från 1557 eller 1558 till nyuppförda byggnader vid Danviken. Danviks hospital är stadens första egentliga fattigvårdsanstalt för barn, sjuka och gamla och var länge även stadens enda sjukhus för kropps- och sinnessjuka.

Under 1600-talet inriktades fattigvårdspolitiken på lösdriveriets bekämpande och allmøsesystemets ersättande med ordnad anstaltsvård. I ett k. brev 1621 anbefalldes upprättandet av ett allmänt barn- och tukthus i Stockholm. Anstalten började sin verksamhet 1625 å Gråmunkholmen och flyttades 1636 till Norrmalm, vilken anstalt sedermera benämndes stora barnhuset.

Sedan överståthållarämbetet inrättats 1634, uppdrogs fattigvårdsförvaltningen 1636 åt magistratens justitiekollegium och överflyttades 1672 till magistratens politiekollegium, som anses såsom stadens första organiserade fattigvårds-

förvaltning med särskild fattigvårdsexpedition för hela staden. Nämnda kollegium tjänstgjorde såsom stadens fattigvårdsmyndighet till 1807. Med avseende å den enskilda hjälpverksamheten under 1600-talet märkes särskilt stiftelsen Ulicæ Eleonoræ hospital, vars hem, Drottninghuset, uppfördes 1686, och som ännu består.

1700-talet är det legala tiggeriets sista skede. Fattigvårdspolitiken var under denna tid även ett led i näringspolitiken (merkantilismen). Ett första försök till obligatorisk arbetsförmedling gjordes 1732—1735 med ett »Adresse-Contoir». Efter utredning av 1724 års brandkommission decentraliserades anstaltsvården till församlingarna. Under 1740-talet verkställdes taxering till församlingarnas fattigvård, och omkring 1750 hade de flesta territoriella församlingarna åtminstone ett tillfälligt hem för fattiga. 1756 uppfördes fattighus för bl. a. Nicolai församling å Sabbatsbergs tomtområde, varefter senare fattighus uppfördes även för vissa andra församlingar. Då församlingarna förbehöll sig rätten att administrera sina fattighus, förlorade politiekollegium sin centrala ledning men behöll bl. a. inspektionsrätten. På brandkommissionens initiativ öppnades 1773 frivilliga arbetshuset på söder och 1797 frivilliga arbetshuset på norr. År 1755 anlades vid Danviks hospital en upptagningsanstalt för spåda fattiga barn, det s. k. politiebarnhuset; genom sammanslagning 1785 med det s. k. stora barnhuset uppkom det sedermera s. k. allmänna barnhuset. Samtidigt förordnades om barnens utackordering till fosterföräldrar på landet. Under senare delen av seklet tillkommo talrika främsta stiftelser, bland vilka märkas de ännu bestående frimurarebarnhuset 1753 och barnbördshuset Pro Patria 1772.

Den omkring 1750 genomförda decentraliseringen av anstaltsvården utsträcktes omkring 1800 även till övrig understödsverksamhet. Därigenom blev förvaltningen splittrad mellan politiekollegium och församlingarnas fattigvårdsdirektioner, vilket föranledde k. m:t att tillsätta en fattigvårdskommitté 1805. Kommitténs »Plan till en allmän fattigvård i Stockholm» fastställdes i huvudsak 1807.

Såsom överstyrelse inträdde 1808 k. direktionen för allmänna fattigvården. Därmed var fattigvården fullständigt centraliserad. Av flera orsaker misslyckades dock planens

FVN

genomförande och genom k. brev 1812 fastställdes en ny fattigvårdsstadga, innebärande återgång till decentralisation. »Allmänna fattigvården» ställdes visserligen under överståthållaren, men församlingarna förvaltade såväl fattighusen som fattigvården i övrigt ganska självständigt. Denna organisation blev gällande till 1843, då en ny k. förordning utfärdades. Centralmyndighet blev nu stadsnämnden. Ledningen av församlingsfattigvården utövades av 8 församlingsnämnder, en i varje församling. Förordningen gällde till 1864.

I k. förordningen den 23 maj 1862 om kommunalstyrelse i Stockholm stadgades, att den allmänna fattigvården i staden skulle besörjas av *Stockholms stads fattigvårdsnämnd*, för vilken instruktion fastställdes av k. m:t den 4 mars 1864. För dess verksamhet gällde bl. a. k. förordningarna angående fattigvården den 13 juli 1853 och den 9 juni 1871.

Genom beslut den 26 maj 1953 hava stadsfullmäktige dels uppdragit åt fattigvårdsnämnden att handhava de uppgifter rörande pensionärshem och pensionärsbostäder, som tidigare åvilat pensionsnämndsdelegerade (se sid. 272), dels öfverflyttat handläggningen av de arbetsuppgifter, som förut ankommit på pensionsnämndsdelegerades kansli, till fattigvårdsnämnden (Utl. 1953: nr 183).

Stadsfullmäktige beslöt den 15 november 1954 att under fattigvårdsnämnden förlägga det samtidigt beslutade kommunala arbetsvårdsorganet, arbetsvårdsbyrån (se sid. 259).

Vidare hava stadsfullmäktige den 20 december 1954 fattat beslut i fråga om social verksamhet för hörselskadade (se sid. 273).

Enligt nu gällande lag den 14 juni 1918 om fattigvården¹⁾ skall fattigvård — d. v. s. det underhåll och den vård, som äro erforderliga, samt för minderårig, d. v. s. den som icke fyllt sexton år, jämväl uppfostran — meddelas minderårig eller den, som i följd av ålderdom, sjukdom, lyte eller eljest bristande kropps- eller själskrafter är oförmögen att genom arbete försörja sig och som saknar medel till sitt livsuppehälle samt icke annorledes erhåller hjälp (obligatorisk fattigvård). I övrigt ankommer det på fattigvårdsnämnden att meddela fattigvård i de fall nämnden prövar nödigt (frivillig fattigvård). Ang. kommunala pensionstillskott m. m., se sid. 337. I den mån skäl till eftergift icke förefinnes, äger fattigvårdsnämnden uttaga ersättning för lämnad fattigvård av den, som åtnjutit

fattigvården, samt i fall av obligatorisk fattigvård jämväl av den, som lagligen bort ansvara för försörjningen. Ovillkorlig försörjningsplikt åligger föräldrar gentemot minderåriga barn samt man gentemot hustrun. I övrigt åligger det föräldrar och barn att i mån av behov, å ena, samt föräldra, å andra sidan, försörja varandra, så att de ej falla fattigvården till last. Sådan villkorlig försörjningsplikt åligger ock hustru gentemot mannen.

Enligt 44 § kommunallagen skall i staden finnas en fattigvårdsnämnd. Nämnden handhar den högsta ledningen av stadens fattigvård. I enlighet härmed tillkommer det nämnden att jämlikt gällande författningar på tjänligaste sätt ordna och besörja fattigvården jämte därmed sammanhängande angelägenheter. Alla tillgångar, vare sig i fastigheter och kapital eller i årliga inkomster, som på grund av allmänna författningar eller särskilt givna föreskrifter äro anslagna till befrämjande av fattigvården inom huvudstaden, skola under därvid stadgade villkor förvaltas av nämnden. Det åligger nämnden att föra förteckning över dem, som åtnjuta fattigvård, och avgiva statistisk redogörelse angående fattigvården jämlikt de föreskrifter, som äro eller varda av konungen utfärdade. Vidare åligger det nämnden att inom sitt förvaltningsområde lämna stadsfullmäktige, stadskollegiet, vederbörande borgarråd, stadskansliet och stadens nämnder det biträde, som av dem äskas. Erforderlig vård å sjukhus av medellösa besörjes för fattigvårdssamhällets räkning av sjukhusdirektionen. Nämnden har ävenledes att svara för fullgörandet av arbetsuppgifter, som sammanhänga med pensionsstyrelsas sjukvårdande och invaliditetsförebyggande verksamhet.

Nämnden består av, förutom ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, åtta andra ledamöter, vilka jämte åtta suppleanter väljas av stadsfullmäktige för två år i sänder. Minst en ledamot och en suppleant skall vara kvinna. Vid början av varje tjänstgöringsår utser nämnden inom sig en vice ordförande. Åt särskilda delegerade må överlämnas att besluta i frågor om beviljande av fattigvård och annat understöd i enlighet med bestämmelser i reglementet för fattigvården i Stockholm (s. sid. 256). Inom var och en av huvudstadens territorialförsamlingar skall med vissa undantag finnas en av nämnden förordnad fattigvårdsstyrelse. Rörande församlingarnas fattigvårdsstyrelser u. m., se vidare sid. 262.

En ledamot av barnvårdsnämnden skall enligt instruktionen för barnvårdsnämnden jämväl vara ledamot av fattigvårdsnämnden. Med hänsyn till det nära sambandet mellan fattigvårdsnämndens och barnvårdsnämndens verksamhetsområden har vidare i fattigvårdslagen föreskrivits, att, i den mån så prövas påkallat, representanter för barnvårdsnämnden och fattigvårdsnämnden eller dessa myndigheter i deras helhet böra sammankomma för rådgivning om angelägenheter, som beröra bådas verksamhet.

¹⁾ Den 4 jan. 1956 har utfärdats lag om socialhjälp, vilken lag träder i kraft den 1 jan. 1957. Enligt lagen åligger det varje kommun att sörja för att den, som vistas i kommunen och som befinner vara i behov av hjälp, erhåller sådan enligt lagens bestämmelser. Val av ledamöter och suppleanter i socialnämnd skall första gången äga rum i dec. 1956. Genom lagen upphäves bl. a. 1918 års lag om fattigvården.

Uppstår tvekan därom, vilken av myndigheterna, som i visst fall har att ingripa, kan avgörandet härutinnan hänskjutas till en särskild treman nämnd, bestående av den för båda nämnderna gemensamma ledamoten samt därjämte en för ett år i sänder utsedd ledamot från vardera nämnden.

Stadsfullmäktiges senaste val av ledamöter och suppleanter ägde rum den 7 december 1954 och 12 december 1955 (fyllnadsval den 18 april 1955).

Nämnden biträdes i sin förvaltning av en fattigvårdsdirektör.

Författningar. Instruktion för Stockholms stads fattigvårdsnämnd, fastställt av k. m:t 31 jan. 1941, med ändr. (Kf 1940: nr 69, 1952: nr 63). Reglemente för fattigvården i Stockholms stad, antaget av SF 14 sept. 1931 och fastställt av ÖÅ 28 nov. 1931 med provisoriskt tillägg, antaget av SF 23 jan. 1933, fastställt av ÖÅ 9 febr. 1933 och förlängt genom SF:s beslut 18 juni 1934, som fastställdes av ÖÅ 14 juli 1934 samt ändr. (se Kf 1931: nr 80, 1933: nr 4, 1934: nr 17, 1952: nr 79). Lag 14 juni 1918 om fattigvården, med ändr. (se L). Lag 4 jan. 1956 om socialhjälp (Svf 1956: nr 2). Lag 26 juli 1947 ang. kommunala pensionstillskott m. m., med ändr. (se L). Lag 2 maj 1919 ang. lindring i de mindre bemedlades kostnader för vård av sinnessjuka, sinnesslöa och fallandesjuka (se L.). Lag 20 mars 1936 om socialregister, med ändr. (Kfh 1946: sid. 861, Kf 1947: nr 42, 1952: nr 38, 1954 nr 28).

Stat år 1956. Utgifter: driftbudgeten 59,147,891 kr. (därav engångs 460,500 kr.), dessutom förslagsmedel 1,241,100 kr., kapitalbudgeten, lånemedel, inom linjen 1,271,800 kr.; inkomster: driftbudgeten 16,276,931 kr.

Fattigvårdsnämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Mehr, Hj. L., borgarråd, stadsfullm.; t. 54 05 00 (växel); träffas i stadshuset alla vardagar efter överenskommelse.

Vice ordförande.

***Hanson, P.-O.**, redaktör, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Bergqvist, T. V., lönesekreterare.

Hagström, f. Svensson, Anna M., studierektor.

***Holmblad, Margit E.**, kammarskrivare, stadsfullm.

***Johnsson, J. W.**, pastor, stadsfullm.

Meurling, Margareta S. M., förste kontorsskrivare, stadsfullm.

Robinson, S. N. A., typograf.

***Setréus, I. M.**, kassör, stadsfullm.

Suppleanter.¹⁾

***Bergvall, Birgitta**, kontorist.

¹⁾ Enligt nämndens beslut skall vid förfall ledamöterna i första hand ersättas av: inom arbe-

***Forsberg, K. W. G.**, ombudsman, stadsfullm.

***Gustavsson, K. G.**, tjänsteman.

Hebert, J., arkitekt.

Larsson, Emil W., assistent, stadsfullm.

Lundbeck, Alice M., ombudsman, stadsfullm.

Sjöstrand, G. E., kontorsassistent.

***Twengström, f. Bruhn, H. M. (Lill)**, fru.

Sekreterare (5,800 kr.).

Andersson, B. E., tf. borgarrådssekreterare (se sid. 123).

Fattigvårdsnämndens delegerade.

Delegerade för understödsärenden.

Se sid. 257.

Delegerade för pensionärsbostäder.

Se sid. 257.

Budgetdelegerade.

Mehr, Hj. L., ordf.; **Hagström, f. Svensson, Anna M.**; **Hanson, P.-O.**; **Robinson, S. N. A.**

Tjänstedelegerade.

Mehr, Hj. L., ordf.; **Bergqvist, T. V.**; **Bergvall, Birgitta**; **Hagström, f. Svensson, Anna M.**; **Hanson, P.-O.**, **Robinson, S. N. A.**

Anstaltsdelegerade.

Se sid. 275.

Byggnadsdelegerade.

Mehr, Hj. L., ordf.; **Hagström, f. Svensson, Anna M.**; **Hebert, J.**; **Löfgren, H. S.**; **Setréus, I. M.**; **Sjöstrand, G. E.**

Arbetsvårdsdelegerade.

Se sid. 259.

tarepartiet ordföranden av suppleanten hr Forsberg, ledamoten hr Setréus av suppleanten hr Sjöstrand, ledamoten hr Robinson av suppleanten hr Gustavsson samt ledamoten hr Bergqvist av suppleanten hr Larsson; vid förfall för personlig suppleant inträda suppleanterna i följande ordning, hrr Sjöstrand, Gustavsson, Larsson och Forsberg; inom folkipartiet vice ordföranden av suppleanten fröken Bergvall, ledamoten fröken Holmblad av suppleanten hr Hebert samt ledamoten hr Johnsson av suppleanten fru Twengström; vid förfall för personlig suppleant inträda suppleanterna i följande ordning, fru Twengström, hr Hebert och fröken Bergvall; inom högerpartiet ledamöterna fru Hagström och fröken Meurling av suppleanten fröken Lundbeck. Om någon suppleant enligt den för varje partigrupp angivna ordningen icke finnes tillstädes, skall såsom ersättare inträda den till tjänsteåren äldsta suppleanten, varvid dock skall iakttagas, att representanter för de borgerliga partierna i första hand skola ersätta varandra

FvN

Tremannanämnden.

(Med uppgift att avgöra vissa ärenden jämlikt 38 § 2 mom. fattigvårdslagen; jfr sid. 255.)

Angående tremannanämndens sammansättning, se sid. 286.

Revisorer.¹⁾

Stadsfullmäktige utse årligen i december sju revisorer jämte tre suppleanter för granskning av fattigvårdsnämndens, hemhjälpnsnämndens, pensionsnämndsdelegerades samt centralstyrelsens för undervisning och vård av psykiskt efterblivna räknenskaper och förvaltning under nästföljande år.

Arntyr, S. O., ingenjör.

Asplund, O. S. E., köpman.

Hedblom, S. B. A., fil. lic.

Hermansson, K. T. E., f. d. skolvaktmästare.

Lindén, L. G. A., direktör.

Lundqvist, Ernst J., redaktör, ordf.

Stjernqvist, H. O., byrådirektör.

Suppleanter:

Ek, K. A., kassör.

Falk, E. Ch. (Emy), kassöriska.

Löwgren, S. L., ombudsman.

Fattigvårdsnämndens delegerade för understödsärenden och för pensionärsbostäder.

*Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25
(postadress: Stockholm 1); t. 2255 00
(växel); sessionstid: onsdagar kl. 15.*

Fattigvårdsnämnden har alltsedan 1899 åt särskilda delegerade överlämnat att i fråga om understöds beviljande med nämndens rätt besluta i enlighet med reglementet för fattigvården i Stockholms stad samt de särskilda föreskrifter, som av nämnden meddelas.

Fattigvårdsnämndens delegerade för understödsärenden skola utses årligen av nämnden till ett antal av minst tre och högst sex ledamöter jämte två eller tre suppleanter. Ärendena skola beredas och föredragas av fattigvårdsinspektören, som även verkställer delegerades beslut samt äger, under tiden mellan delegerades sammanträden, vidtaga de åtgärder, som ej tåla uppskov.

Delegerade för understödsärenden tillkommer: att för intagning å anstalter enligt vissa grunder remittera vårdbehövande personer:

till ålderdomshem: i Stockholm hemorterättigade behövande personer, som i följd av hög ålder, bräcklighet eller annan dylik anledning,

utan att vara i behov av sjukvård, behöva varaktigt omhändertagas, och som genom hederande vandel gjort sig förtjänta att å sådant hem intagas;

till vårdhem: behövande personer, som i följd av kroppslig eller andlig svaghet, varaktig sjuklighet eller annan dylik anledning äro i behov att omhändertagas för sjukvård dock utan att behöva vård å sjukhus;

till försörjningshem: i någon mån arbetsföra behövande personer, som äro i behov av anstaltsvård men ej lämpligen böra vårdas å kommunens andra fattigvårdsanstalter, ävensom i Stockholm hemorterättigade behövande arbetsföra personer, som ansöka om inträde;

till mödrahem: behövande kvinnor, som vänta sin nedkomst eller kvinnor med spädbarn;

till andra tillgängliga anstalter: behövande personer, som där kunna beredas lämplig och erforderlig vård;

att till utackordering remittera behövande personer, vilka anses böra erhålla mera personlig vård;

att i övrigt bevilja fattigvård eller annat understöd i sådana fall, där prövningen ej enligt meddelade bestämmelser tillhör annan;

att i de fall, där delegerade beviljat fattigvård, tillse, att fattigvårdssamhällets anspråk på gottgörelse hos den, som åtnjutit fattigvård eller har försörjningsplikt mot sådan person, vara bevakade;

att vid bevakandet av fattigvårdssamhällets rätt mot understödstagare och för dem försörjningspliktiga å nämndens vägnar utfärda arbetsföreläggande, som avses i 71 § lagen om fattigvården;

att föranstalta om hemsändning eller avhämning av understödstagare;

att i fall, då sökande anmäler missnöje med fattigvårdsstyrelsens beslut, eller på fattigvårdsinspektörens framställning pröva fattigvårdsstyrelsens beslut; samt

att besluta i frågor sammanhängande med uttagning av hyresgäster till pensionärshem och pensionärsbostäder, varvid delegerade vid behandling av dessa ärenden konstitueras sig som delegerade för pensionärsbostäder.

Vid handläggning av sådana ansökningar om fattigvård eller annat understöd, vilka icke äro inträde å vårdhem och försörjningshem [eller asyl för husvilla], skall med vissa undantag yttrande inhämtas från vederbörande fattigvårdsstyrelse.

I anslutning till stadsfullmäktiges beslut den 26 maj 1953 om överförande av vissa arbetsuppgifter från pensionsnämndsdelegerade till fattigvårdsnämnden har nämnden uppdragit åt delegerade för understödsärenden förstärka med en av styrelsen för bostadsförmedlingen utsedd ledamot att handlägga frågor berörande uttagning av hyresgäster till stadens pensionärshem och pensionärsbostäder (se sid. 272).

¹⁾ Fattigvårdsnämndens revisorer granska jämväl förvaltningen av de medel, som tillhöra församlingarnas enskilda fattigvård.

Reglemente. Reglemente för fattigvården i Stockholms stad, fastställt av ÖA 28 nov. 1931, med tillägg.

Delegerade för understödsärenden.

Ordförande (500 kr.).

Setréus, I. M., kassör, stadsfullm.

Delegerade.

Holmblad, Margit E., kammarskrivare, stadsfullm., vice ordf.; **Meurling**, Margareta S. M., förste kontorsskrivare, stadsfullm.; **Robinson**, S. N. A., typograf; **Sjöstrand**, G. E., kontorsassistent; **Twengström**, f. Bruhn, H. M. (Lill), fru.

Suppleanter: **Bergqvist**, T. V., lönesekreterare; **Forsberg**, K. W. G., ombudsman, stadsfullm.; **Lundbeck**, Alice M., ombudsman, stadsfullm.

Delegerade för pensionärsbostäder.

Setréus, I. M., kassör, stadsfullm., ordf.; **Holmblad**, Margit E., kammarskrivare, stadsfullm., vice ordf.; **Meurling**, Margareta S. M., förste kontorsskrivare, stadsfullm.; **Osbyer**, A. A., postkontrollör, stadsfullm. (utsedd av styrelsen för bostadsförmedlingen); **Robinson**, S. N. A., typograf; **Sjöstrand**, G. E.; kontorsassistent; **Twengström**, f. Bruhn, H. M. (Lill), fru.

Suppleanter: **Bergqvist**, T. V., lönesekreterare; **Forsberg**, K. W. G., ombudsman, stadsfullm.; **Lundbeck**, Alice M., ombudsman, stadsfullm.; **Stadig**, A. G., ombudsman, stadsfullm. (utsedd av styrelsen för bostadsförmedlingen).

Central förvaltning.

Fattigvårdsnämndens expedition.

Societa nämndhuset, Vasagatan 23—25 (postadress: Stockholm 1); t. 2255 00 (växel); expeditionstid: 9—15 (lördagar och dag före helgdag 9—14).

Fattigvårdsnämndens expedition är nämndens och dess delegerades beredande och verkställande organ. Expeditionens verksamhet är f. n. fördelad på sju avdelningar, nämligen: kansliet, fattigvårdsinspektörens expedition, kummerare-expeditionen, intendentexpeditionen, ombudsmansexpeditionen, socialregistret och arbetsvårdsbyrå.

Fattigvårdsdirektören är chef för den centrala förvaltningen och anstaltsvården. Honom åligger att ägna sorgfälligt uppmärksamhet åt allt, som rör den allmänna fattigvården i huvudstaden, verka för dess följdriktiga handhavande och sunda utveckling, hos nämnden eller dess delegerade göra de framställningar, vilka i sådant syftemål påkallas, samt bringa deras beslut till verkställighet, där ej detta till-

kommer annan. Han skall verka för uppehållandet av samarbete såväl med myndigheter och institutioner, vilkas verksamhet berör fattigvården, som ock med föreningar och enskilda, vilka utöva understödsverksamhet eller annan hithörande social verksamhet inom huvudstaden. Han har att bereda och föredraga de ärenden, som tillhöra fattigvårdsnämndens, dess delegerades och beredningars handläggning, samt att avgiva utlåtande i frågor, som av dessa hänskjutas till honom; dock med rätt för honom att i den omfattning han finner lämplig överlämna ärendenas beredning och föredragning åt annan tjänsteman. Därjämte skall han närvara vid fattigvårdsnämndens sammanträden, även om ärendenas föredragning överlämnats åt annan tjänsteman. Han äger rätt att deltaga i nämndens överläggningar, men ej i besluten, samt att i förekommande fall få sin särskilda mening antecknad till protokollet. Fattigvårdsinspektören har bl. a. att utöva chefskapet för sociala byråerna samt att handlägga understödsärenden och andra ärenden, som med dem äga samband, allt i den mån fattigvårdsdirektören ej finner nödigt att själv därmed taga befattning. Fr. o. m. den 1 januari 1948 handlägger fattigvårdsinspektören jämväl frågor rörande remittering av hjälpsökande till vissa kommunala och enskilda anstalter.

Instruktion. Fattigvårdsnämndens instruktion 3 maj 1932 för fattigvårdsdirektören och fattigvårdsinspektören, med ändr.

Stat år 1956. (Central förvaltning.) Utgifter: driftbudgeten 30,592,424 kr. (därav engångs 25,000 kr.); dessutom förlagsmedel 403,100 kr.; inkomster: driftbudgeten 4,296,081 kr.

(Bidrag och ersättningar till utomstående inrättningar.) Utgifter: driftbudgeten 3,193,236 kr., kapitalbudgeten, lånemedel, inom linjen 480,800 kr.; inkomster: driftbudgeten 660,000 kr.

Fattigvårdsdirektör (B 19).

Dahlström, A. H. (förordn. t. o. m. ³¹/s 1961); mottagningstid: 9,30—10,30.

Kansliet.

Vasagatan 23—25.

Sekreterare (31).

Rönquist, A., tjl. (se sid. 259), *tf.* **Tirén**, L. B. E. R.

Sekreterare (28).

Jacobsson, C. M.

Notarie (26).

Tirén, L. B. E. R., tjl. (se ovan), *tf.* **Söderberg**, P. R.

Förste kammarskrivare (23).

Söderberg, P. R., tjl. (se ovan), *tf.* **Hedvall**, B. G.

Personalkonsulent (22).

Vakant, *tf.* **Säaf-Bergqvist**, Ellen M.

FVN

Kammarsskrivare (21).

Ringström, P. A. V.

Förste assistent (20).

Ryderberg, Ingrid.

Kontorsassistent (18).

Tillquist, G. C.

Förste kontorsskrivare (16).

Magnusson, f. Lundkvist, Edith M.

Kontorsskrivare (13).

Johanson, f. Berglund, Astrid; Rendahl, G. M.
(Gun), *tf.*

Trä kanslibiträden, två kontorsbiträden.

Kuratorspersonal.

Förste assistent (20).

Vid vårdhemmet Högalid och ålderdomshemmet Fristad:

Löw, G. E.; mottagning: å vårdhemmet Högalid måndagar, onsdagar och fredagar 8,30—10,30, t. 68 03 00.

Kuratorer (18).¹⁾

Vid vårdhemmet Stureby, Gammelbyns ålderdomshem och Skarpnäcks gård:

Collin, I. M. (Ingermaja); mottagning: å vårdhemmet Stureby måndagar, onsdagar, fredagar och lördagar 9,30—11,30, t. 49 25 00.

Vid Rosenlunds vård- och ålderdomshem jämte Guldbröllopshemmet, vårdhemmen Södermannagatan 2 samt Äsögatan 141:

Sigstedt, Greta L.; mottagning: å Rosenlunds vård- och ålderdomshem måndagar, onsdagar, fredagar och lördagar 9,30—11,30, t. 44 02 90; å vårdhemmet Södermannagatan 2 torsdagar 13—14, t. 43 48 40.

Vid Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem, Bromma ålderdomshem samt Stadshagsgården:

Backlin, f. Spångberg, Sonja A.; mottagning: å Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem måndagar, onsdagar, fredagar och lördagar 9,30—11,30, t. 23 55 10; å Stadshagsgården torsdagar 14—15, t. 52 64 90.

Förtroendeläkare.

(Gemensam för personalen inom socialroteln.)

Vakant.

Fattigvårdsinspektörens expedition.

Vasagatan 23—25.

Fattigvårdsinspektör (B 13)

(nuv. inneh. g 24).

Carlsson, B. A. B.; mottagningstid: 9—11.

¹⁾ Kurator har till uppgift att biträda å fattigvårdsanstalterna intagna vårdtagare med bevakande av deras privata angelägenheter.

Byråassistent (24).

Jonsson, E. O.

Förste kammarsskrivare (23).

Lundin, B. H.

Förste assistenter (20).

Engström, K. P.; en vakant.

Kontorsassistent (18).

Johanson, f. Thurberg, Inez V. K.

Assistenter (18).

Johansson, S. J.; Josefsson, J. E.; Morin, f. Ljungdahl, Irma E.; Wall, N. V.; Westring, C. E.

Kontorsskrivare (13).

Vakant.

Tre kanslibiträden, tre kontorsbiträden.

Kamrerarexpeditionen.

Norra Bantorget 29.

Kamrerare (31).

Edstam, N. Hj.; mottagningstid: 9—10.

Förste kammarsskrivare (23).

Weidenhielm, C. A. H.

Kontorsassistenter (18).

Eidenstedt, K. G. F., *tjl.*, *tf.* Gustafsson, N. T.; Eckerström, C. B. E.

Förste kontorsskrivare (kassör) (16).

Dahlgren, Margit S.

Trä kanslibiträden, tre kontorsbiträden.

Förste expeditionsvakt (12).

Landqvist, H. M.

Intendentexpeditionen.

Vasagatan 23—25.

Intendenten har att biträda fattigvårdsdirektören vid förvaltningen av de under nämnden lydande fattigvårdsanstalterna.

Intendent (33).

Ericson, E. Hj., *tjl.*, *tf.* Weidenhielm, E. G. R.; mottagningstid: 9—10.

Förste kammarsskrivare (23).

Wenggren, T. S. R.; Svenonius, f. Eiritz, Carin I.

Kammarsskrivare (21).

Vakant.

Kontorsassistent (18).

Lidman, C. R. S.

Ett kanslibitråde, ett kontorsbiträde; elva vicevårdinnor och sex biträdande vicevårdinnor vid pensionärshem.

Ombudsmansexpeditionen.

Norra Bantorget 29.

Å ombudsmansexpeditionen handläggas mål och ärenden rörande ersättning för beviljad fattigvård. — Expeditionen har att biträda jämväl sjukhusdirektionen.

Utöver chefskapet för expeditionen åvilar ombudsmannen att biträda fattigvårdsdirektören med utredningsarbete av mera kvalificerad natur.

Ombudsman (37).

Grünberger, H., tjl. (se sid. 260), tf. Rönquist, A.; mottagningstid: 9—10.

Aktuarie (26).

Brisenius, O. A.; mottagningstid: 9—10.

Kammarsskrivare (21).

Söderlindh, C. A. F.; Werndahl, G. W.; Rooth, H. B.

Förste assistent (20).

Johansson, D. G.

Assistenter (18).

Gyllner, G. K.; Larsson, B. G.

Assistent (16).

Johansson, K. L., tf.

Kontorsskrivare (13).

Gowenius, Kerstin E.; Pettersson, Carin I.

Ett kanslibitråde, två kontorsbiträden.

Arbetsvårdsbyrån.

Expedition: Barnängsgatan 23, Sö.; t. 44 92 40.

Stadskollegiet tillsatte den 21 november 1946 en kommitté med uppdrag att utreda de frågor, som sammanhånga med en förbättrad arbetsvård för de partiellt arbetsföra i Stockholm. Nämnade kommitté avgav den 13 juni 1950 ett betänkande med förslag till åtgärder (Bih. 1950: nr 10). Sedan socialvårdens planeringskommitté den 1 juni 1954 avgivit sitt betänkande i anledning av förslaget (Bih. 1954: nr 51) beslöt stadsfullmäktige vid sammanträde den 15 november 1954 godkänna det framlagda förslaget till utbyggnad och effektivisering av arbetsvården i Stockholm (Utl. 1954: nr 378). Enligt detta beslut ha uppgifterna rörande arbetsvården, vilka hittills varit splittrade på flera förvaltningar, från och med den 1 januari 1955 överförts på ett kommunalt organ, arbets-

vårdsbyrån, inordnat i fattigvårdsnämndens organisation. För att främja samarbetet mellan kommunala, statliga och enskilda institutioner och organisationer har tillsatts ett rådgivande kontaktorgan, benämnt arbetsvårdsakkun-niga i Stockholm. Detta organ består av 25 ledamöter med socialborgarrådet som ordförande.

Den arbetsvårdande verksamhet, vilken bedrivits av fattigvårdsnämnden sedan år 1945 i form av sy- och vävstugor samt en mekanisk verkstad och av centraldispensären vid tvenne mekaniska verkstäder för arbetsträning, har under år 1955 inordnats under arbetsvårdsbyrån. Enligt den av stadsfullmäktige antagna planen skola särskilda arbetsträningsinstitutioner förläggas till Vällingby, Barnängen och arbetslöshetsnämndens verkstadsskola. Arbetsträningsinstitutionen i Vällingby med ca 60 arbetsplatser öppnades våren 1955. Inom denna institution finnes, förutom en diagnoscentral (arbetsterapiavdelning), avdelningar för ljuskopiering och mekaniskt arbete jämte ett övningskontor för tjänstemän med en därtill anknuten skrivbyrå. Barnängsinstitutionen med ca 100 arbetsplatser kommer att tagas i bruk under första kvartalet 1956. Här inrymmas avdelningar för mekaniska verkstadsskolor, bokbinderi, offsettryck, mikrofotografering och ljuskopiering, ävensom en träningslägenhet för invaliderade husmödrar. Institutionen vid arbetslöshetsnämndens verkstadsskola med ca 30 platser beräknas bli färdig under år 1957.

Urvalet av klienter till de kommunala arbetsvårdsanläggningarna sker genom beslut av en inskrivningsnämnd, bestående av arbetsvårdsbyråns chef, överläkare och inspektör för den sociala sektionen samt inspektören vid den statliga arbetsvårdsexpeditionen.

Samarbete förekommer även med enskilda institutioner.

Fattigvårdsnämnden har åt särskilda delegerade, arbetsvårdsdelegerade, överlämnat att i fråga om uppbyggandet av arbetsvården med nämndens rätt besluta i enlighet med reglementet för fattigvården i Stockholms stad samt de särskilda föreskrifter, som av nämnden meddelas. Enligt fattigvårdsnämndens beslut skall socialvårdens planeringskommittés kansli (se sid. 508) medverka under verksamhetens uppbyggnad. Kanslichefen fungerar därvid t. v. som föredragande hos arbetsvårdsdelegerade samt som chef för arbetsvårdsbyrån.

Delegerade.

Mehr, Hj. L., borgarråd, stadsfullm., ordf.; Hagström, f. Svensson, Anna M., studierektor; Hörlén, S. I., kanslichef; Johansson, J. W., pastor, stadsfullm.; Dahlström, A. H., fattigvårdsdirektör.

Föredragande.

Grünberger, H., kanslichef (se sid. 260).

FvN

Byråns kansli.

Arbetsvårdschef.

Grünberger, H., kanslichef (se sid. 509).

Medicinska sektionen.

Överläkare (B 19).

Fries, P.-E. J., *tf.*

Konsulterande läkare i tuberkulosfrågor (4,200 kr.).

Thorell, S. H. J. (se sid. 465).

Psykolog (22).

Vakant.

En *sjuksköterska*, ett *kanslibiträde*.

Teknisk-merkantila sektionen.

Inspektör (27).

Widlund, Å.

Assistent (18).

Vakant.

Ett *kontorsbiträde*.

Sociala sektionen.

Inspektör (27).

Sandberg, C. M. G.

Inspektör (24).

Johanson, G. J. A.

Kammarskrivare (21).

Skanning, B. O.

Förste assistent (20).

Edling, B. Hj. M.

Assistent (18).

Vestbro, Gertrud, E.; Norberg, K. L. A.; Fjelkman, S. A., *tf.*

Ett *kanslibiträde*.

Kamerala sektionen.

Kamrerare (26).

Nilsson, N. I. P.

Kontorsskrivare (tillika kassör) (13)

Gustafsson, Birgitta E. A.

Ett *kanslibiträde*, ett *kontorsbiträde*.

Arbetsträningsanläggningar.

Arbetsträningsinstitut: Kirunagatan 5, Vällingby; t. 87 01 20 (växel); Barnängs-

*gatan 23, Sö.; t. 44 92 40 (växel); Verkstäd-
der: Maria Prästgårdsgata 31, Sö.; t. 41 82 28; Västberga gård, Västberga Allé,
Hägersten; t. 19 35 72; Herkulesgatan 14,
C.; t. 20 24 50. Västugan: Ansgariégatan
5, Sv.; t. 44 71 19; Systugor: Kammakar-
gatan 13, C.; t. 10 60 88; Adolf Fredriks
Torg 1 C., Sö.; t. 43 22 60; Svandamms-
vägen 4 B, Hägersten; t. 45 71 84.*

Föreståndare (23).

Chenon, T. S. V.

Förste verkmästare (21).

Ohlsson, C.-E. B.; Pettersson, K. A.; Hellström, W. H.; fyra vakanta.

Föreståndarinna (20).

Vakant.

Föreståndare (18).

Bengtsson, f. Grelsson, Maj-Britt K.

Förmän (16).

Johansson, Naämi E.; Wennberg, K. A.; Billgren, G. E., *tf.*; fem vakanta.

Sex *arbetsföreständerskor* (*arbetsterapeuter*), en *telefonist*, tre *verktygssuppsättare*, fem *förrädsarbetare*, en *bilförare*.

Socialregistret.

Norra Bantorget 29, n. b.

Enligt lagen den 20 mars 1936 om socialregister, med senare ändringar, skall i varje kommun av fattigvårdsstyrelsen eller annat kommunalt organ, som kommunen därtill utser, föras ett register (socialregister) över hjälpverksamheten inom kommunen. I detta skola antecknas 1) de personer, som erhålla understöd eller annan hjälp genom kommunens organ, 2) inom kommunen boende personer, som uppbära folkpension i form av tilläggspension, änkepension, kommunalt bostadstillägg, hustrutillägg eller blindtillägg, bidrag enligt lagen om bidrag till änkor eller änklingar med barn, mödrahjälp, särskilt barnbidrag eller bidragsförskott eller som med bidrag av allmänna medel åtnjuta sjukvård eller yrkesutbildning för förebyggande eller hävande av höggradig nedsättning av arbetsförmåga, samt 3) personer, som erhålla hjälp i annan än nu nämnd form, i den mån kännedom därom erhålles och anteckning därom anses böra inflyta i registret. Kommunala och statliga institutioner, vissa försäkringsbolag samt erkända sjuk- och arbetslöshetskassor äro pliktiga att lämna socialregistret upplysning om från dem utgående hjälp och understöd. Kommunalt organ, som bedriver hjälpverksamhet, skall, innan hjälp-

åtgärd till viss person beslutas, från socialregistret inhämta upplysningar rörande personen i fråga. Rätt att erhålla sådan upplysning tillkommer även övriga uppgiftspliktiga institutioner. Socialregistret och därtill hörande handlingar ävensom därifrån erhållna uppgifter skola så förvaras, att de icke åtkommas av obehöriga.

Förandet av socialregistret, som tidigare ålegat statistiska kontoret, har fr. o. m. den 1 januari 1943 övertagits av fattigvårdsnämnden. Registret har omorganiserats i enlighet med de riktlinjer, som angivits i ett av kommittén för socialvårdens centralisering (numera Socialvårdens planeringskommitté) den 13 juni 1942 avgivet betänkande. I enlighet härmed har verkställts en samordning av de centrala nominalregistren och aktsamlingarna hos fattigvårdsnämnden, barnavårdsnämnden, arbetslöshetsnämnden, familjebidragssnämnden, pensionsnämnderna och socialregistret. Genom omorganisationen hava de centrala nominalregistren hos fattigvårdsnämnden, barnavårdsnämnden, arbetslöshetsnämnden, familjebidragssnämnden och pensionsnämndsdelegerades kansli ersatts med socialregistrets nominalregister, som av denna anledning i vissa avseenden omändrats och utbyggts. Vidare hava socialregisterakterna sammanslagits med fattigvårdsnämndens personalakter, vilka sedan mars månad 1933 varit gemensamma för fattigvårdsnämnden och arbetslöshetsförvaltningen. Dessa akter fungera numera jämväl som socialregisterakter.

I samband med berörda omorganisation har socialregistret övertagit uppgiften att verkställa hemortsrättsutredningar.

Nämndens sociala byråer tjänstgöra från den 1 januari 1943 även som filialbyråer till socialregistret. Å de sociala byråerna förvaras socialregisterakter beträffande det klientel, som åtnjuter understöd genom respektive distrikt. Övriga socialregisterakter och samtliga andra registerhandlingar förvaras å det centrala socialregistret.

Aktuarie (27).

Vakant.

Kammarsskrivare (21).

Agelin, J. F.

Kontorsassistenter (18).

Åberg, f. Alfheim, Sonja L.; Lindblad, E. B.; Dahl, S. A.; Hallström, f. Ask, Hjärdís V. H., tf.

Assistenter (18).

Birke, f. Palmcrantz, Vera E.; Lindqvist, f. Authén, Sigrid M.

Sexton kanslibiträden, fyrtioen kontorsbiträden, en förste expeditionsvakt, tre expeditionsvakter, fyra expeditionsvaktsbiträden, en bilförare.

Sociala nämndernas centrala upplysningsbyrå.

Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25, 2 tr., rum 203 och 205 (postadress: Stockholm 1); t. 22 55 00 (växel); expeditionstid: 8,30—11,30 samt helgfria måndagar 18,30—19,30.

På förslag av socialvårdens planeringskommitté beslöt stadsfullmäktige den 30 juni 1950 att anordna en centraliserad social upplysnings-tjänst m. m. Den ifrågavarande organisationen, som trädde i verksamhet den 16 juli 1950, skall fungera som en social upplysningsbyrå för allmänheten, i vilket hänseende den har att meddela råd och upplysningar i sociala frågor samt i personliga angelägenheter. (Jfr Utl. 1950: nr 256.)

Inspektör (26).

Ernström, C. W.

Förste assistent (20).

Wennerlund, Käty J. S.

Ett kanslibitråde.

Församlingarnas fattigvårdsstyrelser och fattigvårdsnämndens sociala byråer.

För hemunderstödsverksamheten fanns enligt 1864 års instruktion för fattigvårdsnämnden i varje församling en av nämnden utsedd fattigvårdsstyrelse. Utredningen av fattigvårdsbehovet verkställdes, liksom förut, av frivilliga ordningsmän, men 1871 ställdes ett antal avlönade tillsyningsmän till fattigvårdsstyrelsernas förfogande. Redan 1878 övertogs ordnings- och tillsyningsmännens uppgifter av rotemännen, vilka därefter fungerade i fattigvården till 1920. I början av 1890-talet träffades avtal med diakonissanstalten om anställande av diakonissor som biträden åt fattigvårdsstyrelserna. Hemunderstödsverksamheten centraliserades ytterligare 1899, fr. o. m. vilket år fattigvårdsnämnden genom särskilda delegerade för beviljande av understöd fattade beslut i frågor om intagning å anstalt och meddelande av kontantunderstöd. Styrelserna ägde endast att avgiva förslag. Samtidigt tillsattes en chefstjänsteman, fattigvårdsinspektören, med huvudsaklig uppgift att föredraga ärenden inför delegerade samt att leda och kontrollera rotemännens fattigvårdsarbete. Fr. o. m. år 1920 upphörde rotemännens funktioner i fattigvården och därefter utföres arbetet huvudsakligen av fattigvårdens egna tillsyningsmän, fr. o. m. år 1932 benämnda assistenter,

FVN

samt av diakonissor och, i vissa församlingar, fattigvårdssystrar. Fr. o. m. år 1922 tillämpades ett blandat tjänstemanna- och vårdaressystem, varvid varje församling var uppdelad i distrikt, vart och ett med en av fattigvårdsstyrelsens ledamöter som föreståndare. Undersökningsarbetet utfördes såväl av distriktsföreståndaren som av den avlönade assistenten.

De nuvarande bestämmelserna om församlingarnas fattigvårdsstyrelser och stadens indelning i fattigvårdsdistrikt äro reglerade dels i det av stadsfullmäktige den 14 september 1931 antagna reglementet för fattigvården i Stockholm och dels i den av k. m:t den 31 januari 1941 fastställda instruktionen för Stockholms stads fattigvårdsnämnd.

Enligt för fattigvårdsnämnden gällande instruktion skall inom var och en av huvudstadens territoriella församling finnas en av nämnden förordnad fattigvårdsstyrelse, som under nämndens inseeende utövar den närmaste tillsynen över och omvårdnaden av de fattiga inom församlingen. Skulle två eller flera församlingar helt eller delvis finnas böra förenas till ett område med gemensam fattigvårdsstyrelse eller skulle någon sådan församling finnas böra delas i två eller flera områden med särskilda fattigvårdsstyrelser ankommer det på nämnden att förordna härom. Följande församlingar ha gemensamma fattigvårdsstyrelser, nämligen dels Jakobs och Johannes, dels Bromma och Västerleds, dels och S:t Görans och Essinge församlingar. Katarina församling har uppdelats på två styrelser.

Fattigvårdsstyrelse skall utses för kalenderår av fattigvårdsnämnden och utgöras av minst fem och högst sju ledamöter jämte fyra eller fem suppleanter. Varje styrelse skall årligen inom sig utse ordförande och vice ordförande samt kassaförvaltare för under styrelsens förvaltning stående fonder. Minst en ledamot skall vara kvinna. Vid fattigvårdsstyrelsens sammanträde äga fattigvårdsdirektören samt församlingens kyrkoherde eller dennes ställföreträdare närvara samt deltaga i överläggningarna.

Det tillkommer fattigvårdsstyrelserna, var och en inom sitt område, att utöva tillsynen över och omvårdnaden om sådana fattiga, som icke åtnjuta vård å anstalt. Vidare åligger det fattigvårdsstyrelse

a) att mottaga och bereda sådana ansökningar om fattigvård eller annat understöd, vilka icke avse inträde å vårdhem, försörjningshem eller [asylor för husvillor] samt med anledning därav avgiva utlåtande eller, jämlikt fattigvårdsnämndens bemyndigande, fatta beslut;¹⁾

b) att vaka över att beviljat understöd behörigen användes;

c) att i de fall, där styrelsen beviljat fattigvård, tillse, att fattigvårdssamhällets anspråk på

¹⁾ Beträffande arbetslöshetsärenden, se här nedan och sid. 271.

gottgörelse hos den, som åtnjutit fattigvård eller har försörjningsplikt mot sådan person, varda bevakade;

d) att hos delegerade för understödsärenden göra anmälan om sådana fall, där åtgärder böra vidtagas för utfärdande av arbetsföreläggande eller för hemvändning av understödstagare;

e) att besluta om fri sjukhusvård;

f) att i fall, då enligt donationsbrev eller annat förordnande donationer eller andra tillgångar skola förvaltas av fattigvårdsstyrelse, jämväl, där ej annat är föreskrivet, förordna om de understöd, som skola av dessa tillgångar utgå;

g) att avgiva utlåtanden i frågor, som av fattigvårdsnämnden, delegerade för understödsärenden, fattigvårdsdirektören eller fattigvårdsinspektören hänskjutas till styrelsens prövning; samt

h) att till fattigvårdsnämnden, dess delegerade, fattigvårdsdirektören eller fattigvårdsinspektören göra de framställningar, som finnas påkallade.

Fattigvårdsstyrelsen skall sammanträda på kallelse av ordföranden, så ofta denne finner nödigt.

Staden är indelad i distrikt, vart och ett omfattande en eller flera fattigvårdsstyrelser områden. Beträffande distriktens omfattning hänvisas till sid. 263—270.

Inom varje distrikt finnes en social byrå med viss anställd personal under ledning av en inspektör.

Inspektör för social byrå har att bereda och föredraga alla ärenden, som skola handläggas av fattigvårdsstyrelse, tillhörande distriktet, och är styrelsens verkställande organ. Han äger att mellan fattigvårdsstyrelsens sammanträden fatta de beslut och vidtaga de åtgärder, som eljest ankomma på styrelsen men ej tåla uppskov. Enligt instruktionen för inspektörerna för Stockholms stads fattigvårds sociala byråer skall det, bland annat, särskilt åligger inspektörerna att mottaga alla ansökningar om understöd från personer, som vistas i fattigvårdsdistriktet, i den mån ansökningarna ej skola ingivas till fattigvårdsnämndens expedition, och att utlämna beslutade understöd å bestämda tider; att utfärda medellöshetsintyg och hemortsrättsbevis; att beakta fattigvårdssamhällets anspråk på gottgörelse hos annat samhälle för fattigvård, som utgivits genom sociala byrån och vidtaga härför erforderliga åtgärder; att efter beslut av fattigvårdsnämndens delegerade för understödsärenden eller av fattigvårdsstyrelse uttaga gottgörelse för lämnad fattigvård hos den, som åtnjutit fattigvården eller har försörjningsplikt mot sådan person; att tillhandaga allmänheten med råd och upplysningar rörande offentlig och enskild hjälpverksamhet samt att föra sociala byråns räkenskaper.

Ansökning om fattigvård eller annat understöd ingives till sociala byrån i det distrikt, där sökanden vistas (mottagning varje helgfri dag å tid, som bestämmes av fattigvårdsnämnden, jfr nedan). Utredning av understödsfrågor verkställas av särskilda tjänstemän, assistenter, samt delvis även av socialvårdssystrar.

En sedan den 1 mars 1941 vid vissa sociala byråer försöksvis prövad ny organisation, tillämpas fr. o. m. den 1 mars 1942 vid samtliga distrikt. Den nya organisationen skiljer sig huvudsakligast från den förutvarande ifråga om assistenternas arbetsuppgifter, varjämte vissa förändringar vidtagits beträffande personalsammansättningen och expeditionsarbetet vid byråerna. Assistenterna hava här nedan benämnts kretsassistenter, emedan varje assistent enligt den nya organisationen har närmaste tillsynen och ansvaret för klientelet inom en viss geografisk krets inom distriktet. Kretsarna hava här nedan betecknats med bokstäverna A—S. Kretsarnas storlek hava bestämts med hänsyn till antalet understödstagare, bosatta inom kretsen.

I syfte att direkt till förvaltningen anknyta medicinskt skolade krafter för att därigenom mera effektivt och systematiskt kunna inrikta den sociala och medicinska behandlingens alla resurser på att återinpassa sociala problemfall i arbete inrättades fr. o. m. den 1 januari 1944 en socialläkartjänst. Verksamheten har nu utökats till att omfatta tre socialläkare, vilkas expeditioner äro anslutna till sociala byråer.

Vid sammanträde den 13 september 1943 beslöt fattigvårdsnämnden att i samarbete med barnavårdsnämnden och arbetslöshets[kommittén] inrätta en för dessa kommunala institutioner gemensam försöksbyrå i avsikt att pröva en central handläggning av vissa sociala ärenden. Såsom sådan försöksbyrå fungerar f. n. sociala byrån nr V. Vid denna byrå handläggas jämväl på försök vissa alkoholistsvårdsärenden.

Stadsfullmäktige beslöt den 3 september 1947 uppdraga åt fattigvårdsnämnden att ställa erforderliga lokaler samt biträden å socialbyråerna till pensionsnämndernas förfogande ävensom att i samråd med pensionsnämndsordförandena och pensionsnämndsdelegerade (se sid. 342) omedelbart vidtaga åtgärder för utgivande av bostadstillägg till de folkpensionärer, som åtnjöt socialhjälp. I anledning av detta stadsfullmäktigbeslut har på varje socialbyrå inrättats en pensionsnämnds expedition, varjämte byråernas assistenter verkställa utredningar i ärenden rörande folkpensionsförmåner.

Genom överenskommelse mellan barnavårdsnämnden och fattigvårdsnämnden behandlas på socialbyråerna fr. o. m. maj 1948 även mödrakhjälpsärendena. Fr. o. m. år 1949 handläggas sålunda på socialbyråerna ärenden rörande fattigvård, kommunalt pensionstillskott, mödrakhjälp och fri sjukvård, vartill vid sociala byråerna nr V och IX kommer arbetslöshetshjälp och alkoholistsvård. På varje socialbyrå biträder personalen, enligt vad ovan nämnts, med viss handläggning av ärenden rörande folkpensionsförmåner.

Instruktion. Fattigvårdsnämndens instruktion 12 juli 1932 för föreståndarna (inspektörerna) för fattigvårdens [distriktsbyråer] sociala byråer, med ändr. Instruktion 31 mars 1947 för socialläkare vid fattigvårdsnämnden, med ändr.

Distrikt I

(omfattande Brännkyrka församling utom Årsta öster om järnvägen).

Brännkyrka församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Axelsson, O. H., affärsföreståndare; Engzelius, f. Hansson, Ester K., fru; Göransson, B. O. H., vice vörd; Lilja, A., tjänsteman; Ljungberg, f. Bergqvist, A. A. (Aggie), fru; Nyström, K. V. E., verkmästare, ordf.; Strömberg, N. E. T., förrådsförmän.

Suppleanter: Bagger-Sjöbäck, N. B. G., amanuens; Franzén, S. V., tjänsteman; Isberg, S. G. R., ingenjör; Johansson, Hj. S., metallarbetare.

Sociala byrån nr I.

Karusellplan 13, Hägersten; expeditionstid: 8,30—10,30.

Inspektör (27).

Dahlgren, T. E.; t. 45 10 51.

Förste kammarskrivare (23).

Tetzell, G., tf.; t. 45 45 34.

Kammarskrivare (21).

Andersson, S. V.; t. 45 11 28.

Förste assistent (20).

Lindqvist, E. V. H.; t. 45 14 00.

Assistent (19).

Wahlstedt, T. V.

Assistenter (18).

Berggård, L. E., kretsassistent A; t. 45 75 82; Larsson, Vallry E., kretsassistent B; t. 45 14 00; Jonsson, f. Jansson, H. Britta I., kretsassistent C; t. 45 11 26; Blom, Y. N. L., kretsassistent D; t. 45 99 28; Svedin, f. Engzelius, G. M. (Gunn), kretsassistent E; t. 45 11 26; Brolinder, A. Å., kretsassistent F; t. 45 72 44; Nasenius, B. J. V., kretsassistent G; t. 45 67 03; Olsson, K.-H., kretsassistent H; t. 45 67 03; Wilhelmsson, S. E., kretsassistent K; t. 45 72 44; Wallander, G., kretsassistent L; t. 45 99 28; Wennerborg, O. H. I., tj. (se sid. 267), kretsassistent O; t. 45 45 23; Wedin, f. Billberg, D. Marianne, kretsassistent P; t. 19 51 23; Pettersson, Nancy E., kretsassistent S; t. 19 51 23.

Socialvårdssystrar (14).

Dahlman, f. Lignell, Rakel; Söderholm, Elsa K.; Öberg, Svea; Nordström, f. Mickelgård, Julia; mottagning: alla vardagar 8,30—10,30, Karusellplan 13, Stockholm 42; t. 19 67 44; 19 74 33.

FVN

Kontorsskrivare (kassör) (13).

Uddenberg, Ingegerd E.; t. 19 51 60.

Socialläkare (B 19).

Inghe, P. G.; mottagningstid 8,30—10,30; t. 19 51 24.

Assistenter (19).

Huss-Edgren, Gunhild; t. 45 72 49; Blanck, Tullia Ch.; t. 19 51 26.

Tre kanslibiträden, sju kontorsbiträden, en vaktmästare.

Pensionsnämndsexpedition:

Wåhlstedt, T. V., assistent; mottagning: alla vardagar utom lördagar 13—14, dessutom varje helgfri onsdag 17—18; t. 45 11 28.

Distrikt I A

(omfattande Enskede församling).

Enskede församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Blomgren, f. Pettersson, Edit V., fru; Brandt, H. K. F., typograf; Johansson, S. G., ombudsman, ordf.; Nordström, Margareta, hemhjälpskonsulent; Palm, f. Wrangel, K. Elisabeth, fru; Torkelsson, K. S., verkställare, vice ordf.; Ögersten, f. Sköld, Dagmar L., fru.

Suppleanter: Edenpård, I. O., byggnadsingenjör; Engstrand, N. S. E., mekaniker; Hult, G. W. C., tjänsteman; Samuelson, O. W., representant; Sjögren, C. J. H., styrman.

Sociala byrån nr I A.

Gullmarsplan 17, Johanneshov; expeditionstid: 8,30—10,30.

Inspektör (27).

Rydström, O. G. W.; mottagningstid: 8,30—10,30; t. 49 65 20.

Kammarsskrivare (21).

Rick, F. G. V.; t. 48 72 56.

Förste assistent (20).

Notini, T. E., kretsassistent B.; t. 49 29 70.

Assistent (19).

Frivall, P. H.; t. 48 15 81.

Assistenter (18).

Mörlin, Iris M., kretsassistent A; t. 49 55 99; Dahlebo, G. J. H., kretsassistent C; t. 49 77 88; Livefalk, E. T., kretsassistent D; t. 48 72 58;

Linderståhl, J. E. W., kretsassistent E; t. 48 72 59; Lundin, f. Notini, Marianne K., kretsassistent F; t. 48 72 68; Lindqvist, E. O. G., kretsassistent G; t. 48 72 63.

Socialvårdssystrar (14).

Nilsson, f. Lilja, Anna-Lisa; mottagning: tisdagar, onsdagar, torsdagar och lördagar 8,30—10,30, Gullmarsplan 17, Johanneshov; t. 49 08 58; Gottschaldt, f. Johansson, Ingeborg A.; mottagning: måndagar, tisdagar, torsdagar och fredagar 8,30—10,30, Gullmarsplan 17, Johanneshov; t. 49 08 58.

Kontorsskrivare (kassör) (13).

Nilsson, R. Anna-Lisa; t. 48 65 66.

Tre kanslibiträden, fyra kontorsbiträden, en vaktmästare.

Socialläkare (B 19).

Bursell, A. S.; mottagningstid: 8,30—10,30; t. 48 70 02.

Assistenter (19).

Nilsson, f. Bergström, M. Birgit V.; t. 48 72 71; Bergman-Larsson, I. Kerstin, tjl. (se sid. 294); t. 48 70 91.

Pensionsnämndsexpedition:

Frivall, P. H., assistent; mottagning alla vardagar utom lördagar 13—14; t. 48 15 81.

Sociala byrån nr I AG.

Hökarängsplan 1, Enskede; expeditionstid 8,30—10,30.

Inspektör (27).

Clarholm, A. V.; mottagningstid: 8,30—10,30; t. 94 18 42.

Kammarsskrivare (21).

Ekberg, R. S.; t. 94 18 47.

Förste assistent (20).

Andersson, N. G., tjl. (se sid. 269), tf. Ström, E. E., kretsassistent D; t. 94 18 41.

Assistenter (18).

Saxén, B. Margareta, kretsassistent A; t. 94 18 39; Lilja, Maud I., kretsassistent B; t. 94 18 39; Nydahl, I. E., kretsassistent C; t. 94 18 41; Sääf-Bergqvist, Ellen M., tjl. (se sid. 257), kretsassistent E; t. 94 18 44; Nilsson-Müller, Karna G., tjl. (se sid. 266), kretsassistent F; t. 94 18 44; Söderström, K. H., tjl. (se sid. 266), kretsassistent G; t. 94 18 45; krets H; t. 94 18 45; Jordin, L. M., kretsassistent K; t. 94 28 05.

Socialvårdssystrar (14).

Zetterholm, f. Ström, Karin E.; mottagning: måndagar, onsdagar, torsdagar och lördagar

8,30—10,30, Hökarängsplan 1, Enskede; t. 94 18 38; Nord, f. Agnetun, Ingrid M.; mottagning: tisdagar, onsdagar, fredagar och lördagar 8,30—10,30, Hökarängsplan 1, Enskede; t. 94 18 38.

Kontorsskrivare (kassör) (13).

Zederoth, f. Nordmann, H. Vera, tjl. (se sid. 279), tf. Walfridsson, f. Lager, Greta H. Ch.; t. 94 18 43.

Ett kanslibiträde, fyra kontorsbiträden, en vaktmästare.

Pensionsnämndsexpedition: se under sociala byrån nr I A.

Distrikt II

(omfattande Högalids och Maria Magdalena församlingar).

Högalids församlingens fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Andersson, E. V., snickare; Jansson, M. Viktoria, fröken, vice ordf.; Lundquist, f. Petersson, Ester T., fru; Ståhl, f. Hjelmqvist, Ester K. E., fru; Törnqvist, K. A., chaufför; Wallin, f. Wallin, Elsa M., fru; Winnberg, K.-A., lantmätare.

Suppleanter: Andersson, f. Lidén, Eva Ch., fru; Jansson, D., mätarejusterare; Lindgren, f. Eklöf, Brita E. S., ekonomiföreståndarinna; Skoglund, J. H., kamrerare; Strandh, Hj. L. F., köpman.

Maria Magdalena församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Anderberg, G. H. A., tjänstdirektör, ordf.; Blomstrand, f. Ekberg, Ester, fru, vice ordf.; Carlberg, O. Ch., underinspektör, stadsfullm.; Käll, Tora W., tjänsteman; Larsson, f. Johansson, Irma M. E., fru; Malmqvist, E. H., lagarchef, kassaförvaltare.

Suppleanter: Beme, O. A., tullkontorist; Garde, G. E., banktjänsteman; Hagberg, H. J., köpman; Ramberg, f. Svensson, Margit E., fru.

Sociala byrån nr II.

Hornsgatan 52, 1 tr., Sö., för hjälpsökande Blecktornsgränd 12, n. b., Sö.; expeditionstid: 8,30—10,30.

Inspektör (27).

Hedberg, E. A.; mottagningstid: 8,30—10,30; t. 41 33 41.

Kammarsskrivare (21).

Öhnell, G. H.; t. 40 47 28.

Förste assistent (20).

Larsson, C. H., kretsassistent E; t. 40 50 80.

Assistent (19).

Eriksson, S.

Assistenten (18).

Löfving, S. H., kretsassistent A; t. 40 47 04; Duhs, f. Anderholm, Alice V., kretsassistent B; t. 40 47 49; Ramstedt, S. G. W., kretsassistent C; t. 40 47 53; Thunblad, Lydia S. E., kretsassistent D; t. 42 98 45; Gärde, f. Seilitz, Karin V., kretsassistent F; t. 40 73 80; Sönberg, f. Mårtensson, E. Olga, kretsassistent G; t. 40 14 54.

Socialvårdssystrar (14).

Johansson, Elsa E. Ch.; t. 43 01 00; Sundberg, f. Granlund, Emma; t. 40 47 07; mottagning: alla vardagar 8,30—10,30, Blecktornsgränd 12, n. b., Sö.

Kontorsskrivare (kassör) (13).

Eriander, f. Handberg, Signe L.; t. 40 29 16.

Två kanslibiträden, fyra kontorsbiträden, en vaktmästare.

Pensionsnämndsexpedition:

Blecktornsgränd 12, n. b., Sö.

Eriksson, S., assistent; mottagning: alla vardagar utom lördagar 13—14; t. 44 60 52, 44 60 51.

Distrikt III

(omfattande södra delen av Katarina församling samt stadsdelen Årsta av Brännkyrka församling).

Södra Katarina församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Englund, K. G. P., slussförmän; Ersson, f. Westerdahl, M. Ottilia, fru; Garsten, f. Hesselius, Margit B., fru, vice ordf.; Hudin, A. Greta, vice värdinna, stadsfullm.; Johansson, G. E., kommunalarbetsare, ordf.; Lidström, M. Åsa H., ingenjör; Olsson, H. N., lagarchef.

Suppleanter: Axel, Edit V., bitr. föreståndarinna; Bohman, A. W., redogörare; Ederyd, f. Lehto, Tea H. fru; Wennerström, Å. W., tjänsteman.

Sociala byrån nr III.

Allhelgonagatan 14 eller Götgatan 94, 2 tr., Sö.; expeditionstid: 8,30—10,30.

Inspektör (26).

Korsner, K. M. H.; mottagningstid: 8,30—10,30; t. 40 08 32.

Kammarsskrivare (21).

Edin, G. M. V.; t. 40 84 48.

Förste assistent (20).

Eklundh, f. von Bahr, Sigrid G. E., tjl. (se sid. 269), *tf.* Nilsson-Müller, Karna G., krets-assistent B; t. 40 64 27.

Assistenten (18).

Rönngren, H. Kristina S., kretsassistent C; t. 40 29 19; Jämtin, B. H., kretsassistent D; t. 40 65 57; Wallgren, f. Mattsson, Inger M., kretsassistent E; t. 40 28 86; Westerberg, f. Gustafsson, Edith V. A., kretsassistent F; t. 40 65 57.

Socialvårdssystrar (14).

Ekberg, Elna M. K.; Carlstedt, G. Valborg K.; mottagning: alla vardagar 8,30—10,30, Allhelgonagatan 14, Sö.; t. 40 62 77, 44 49 08.

Kontorsskrivare (kassör) (13).

Wästerlund, A. Ragnhild; t. 40 25 14.

Två kanslibiträden, två kontorsbiträden, en vaktmästare.

Pensionsnämndsexpedition:

Allhelgonagatan 14, Sö.

Edin, G. M. V., kammarsskrivare; mottagnings-tid: alla vardagar utom lördagar 13—14; t. 40 84 48.

Sociala byrån nr III A.

(Sociala byrån för ungarshotellen.)

Nytorpgsgatan 2, Sö.; expeditionstid: 8,30—10,30.

Kammarsskrivare (21).

Söderström, K. H., *tf.*; t. 43 11 39.

Assistenten (18).

Hagenby, H. M. E.; t. 44 27 41; Egeld, E. T.

Kanslibiträde (kassör) (11).

Sundberg, Signe; t. 44 84 97.

Ett kontorsbiträde.

Distrikt IV

(omfattande norra delen av Katarina församling och Sofia församling).

Norra Katarina församlings fattig-vårdsstyrelse.

Ledamöter.

Bornby, C. A., tillskärare; Carlsson, C. L., verk-mästare; Gyhlenius, J. P., guldsmidsarbetare,

ordf.; Johansson, S. G. L., fabrikör; Olsson, f. Forsberg, Maud I. D., fru; Sjöström, Elsbro M., kontorsskrivare; Wikland, f. Roosvall, Dagmar M. V., fru, vice ordf. och kassaförvaltare för styrelsens fonder.

Suppleanter: Dorg, O. R., verkmästare; Lundewall, f. Klöfverskjöld, Irma A., försäkrings-tjänsteman; Sjöden, f. Troborg, Lora E., fru; Törner, f. Larsson, E. T. (Ella), fru.

Sofia församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Bengtsson, f. Selandar, B. Ingrid M., fru; Hjelmström, L. T., kamrerare; Kollberg, S. E., tjänsteman; Lindquist, f. Kylander, Elin A., fru; Olstrand, N. H., montör; Sjöström, K. E., torpedmontör; Sjöström, f. Pettersson, Sara E., fru, vice ordf.

Suppleanter: Björner, E. A. E., förman; Emanuelsson, Anna-Brita, skolsköterska; Hellner-Ronner, E. Martha, social kurator; Sjöberg, G. W., skeppsredare.

Sociala byrån nr IV.

Erstagatan 32—34, Sö.; expeditionstid: 8,30—10,30.

Inspektör (24).

Tegell, F. V.; mottagningstid: 8,30—10,30; t. 40 10 12.

Kammarsskrivare (21).

Larsson, N. O. W.; t. 40 10 47.

Assistenten (18).

Colldén, f. Wingqvist, Karin E. S., kretsassistent A; t. 40 58 15; Malmberg, S. F. J., kretsassistent B; t. 40 10 19; Wallgren, Ellen A., kretsassistent C; t. 42 64 86; Kleverud, S. E., kretsassistent D; t. 40 58 15; Dahlin, S. T. S., kretsassistent E; t. 40 10 50.

Socialvårdssystrar (14).

Johansson, Emma M.; Carlsson, Hanna M.; mottagning: alla vardagar 8,30—10,30, Erstagatan 32—34, 1 tr., Sö.; t. 40 10 65.

Kontorsskrivare (kassör) (13).

Hallström, f. Ask, Hjördis V. H., tjl. (se sid. 261), *tf.* Wiedenberg, Dagny; t. 40 25 19.

Två kanslibiträden, ett kontorsbiträde, en vaktmästare.

Pensionsnämndsexpedition:

Larsson, N. O. W., kammarsskrivare; mottagning: alla vardagar utom lördagar 13—14; t. 40 10 47.

Distrikt V

(omfattande Kungsholms, S:t Görans och Essinge församlingar).

Kungsholms församlings fattigvårdsstyrelse.*Ledamöter.*

Aourell, O. E., bokhandlare; **Elgerot**, K. G., skorstensfejarmästare, vice ordf.; **Hellström**, f. Lind, E. A. Ingrid, fru, kassaförvaltare för styrelsens fonder; **Norelius**, f. Andersson, Elin K., fru; **Reuterlid**, f. Hägglund, Valborg K., fru; **Tillman**, F. A., distriktschef, ordf.

Suppleanter: **Abelin**, H. O. Hj. R:son, revisorsassistent; **Ekgren**, E. T., redaktör; **Eriksson**, E. H., assistent; **Hendén**, J. O., f. d. järnvägstjänsteman; **Rathsman**, f. Ohlén, E. M. (Maj), fru.

S:t Görans och Essinge församlingars fattigvårdsstyrelse.*Ledamöter.*

Carlén, f. Berggren, G. M. (Gerd), fru; **Engberg**, Hj. A. A., typograf, kassaförvaltare för styrelsens fonder; **Lindfeldt**, f. Svensson, A. J. Elisabet, fru; **Sjöstrand**, G. E., kontorsassistent, ordf.; **Stapelberg**, E. J., redaktör; **Stigholm**, f. Gustafson, Jenny A., fru; **Trotter**, J. K., tf. förste kammarskrivare, vice ordf.

Suppleanter: **Andersson**, f. Westberg, M. E. (Maja), fru; **Hagstrand**, f. Söderborg, Ulla, fru, stadsfullm.; **Sandberg**, f. Jansson, Märta E. I., fru; **Öst**, Brita M., föreståndarinna.

Sociala byrån nr V.¹⁾

Svedbergsplan 2, K.; expeditionstid: 8,30—10,30.

Inspektör (27).

Hansson, H. A. S., mottagningstid: 8,30—10,30; t. 50 47 60.

Förste kammarskrivare (23).

Gummesson, G. A.; t. 52 50 93.

Kammarskrivare (21).

Blücher, H. K.; t. 50 01 64.

Förste assistent (20).

Morin, C.-A., kretsassistent A; t. 51 56 42.

Assistent (19).

Ström, E. E., tjl. (se sid. 264), tf. **Wennerborg**, O. H. I.; t. 53 89 40.

¹⁾ Rörande denna byrå, se vidare sid. 263 och 271.

Assistenter (18).

Florin, f. Fredriksson, Birgit E., kretsassistent B; t. 53 75 72; **Tegell**, f. Halvarsson, Torhild, kretsassistent C; t. 50 33 44; **Eidenstedt**, K. B., kretsassistent D; t. 53 75 71; **Meurling**, f. Arnberg, Maja L., kretsassistent E; t. 53 75 75; **Notini**, f. Brohlén, O. W. M. (Wivan), kretsassistent F; t. 53 13 87; **Anderson**, H. G., kretsassistent G; t. 50 76 61; **Rahm**, f. Nordenborg, Ester M., kretsassistent H; t. 52 62 27.

Socialvårdssystrar (14).

Carlborg, M. E. (Maj-Lisa); mottagning: måndagar, tisdagar, torsdagar och fredagar 8,30—10,30, Svedbergsplan 2, n. b., K.; t. 53 75 70. **Widén**, f. Rudberg, Elsa M.; mottagning: tisdagar, onsdagar, fredagar och lördagar 8,30—10,30, Svedbergsplan 2, n. b., K.; t. 53 75 70. **Thorsén**, f. Ohlsson, R. H. E. (Hanna-Lisa); mottagning: måndagar, onsdagar, torsdagar och lördagar 8,30—10,30, Svedbergsplan 2, n. b., K.; t. 51 19 35.

Kontorsskrivare (kassör) (13).

Tersmeden, f. Wahlgren, Lilly I.; t. 53 93 07.
Tre kanslibiträden, fem kontorsbiträden, en vaktmästare.

Pensionsnämndsexpedition:

Wennerborg, O. H. I., tf. assistent; mottagning: alla vardagar utom lördagar 13—14; t. 51 97 27, 53 89 40.

Socialläkareexpedition.

Kungsholmsgatan 114, K.

Socialläkare (B 19).

Björk, A.; mottagningstid: 8,30—10,30; t. 53 01 30.

Assistenter (19).

Kolmodin, O. T.; t. 51 53 51; en vakant, tf. **Junström**, f. Ericsson, O. Kerstin M.; t. 53 14 35.

Distrikt V A

(omfattande Västerleds och Bromma församlingar utom Blackeberg).

Bromma och Västerleds församlingars fattigvårdsstyrelse.*Ledamöter.*

Dolk, f. Fridlund, Margit M. E., fru, kassaförvaltare för styrelsens fonder; **Forsslund**, O. W. V., kamrerare; **Johansson**, B. H. F., föreståndare; **Jonsson**, f. Lundquist, Clary H., fru, vice ordf.; **Kjellgren**, f. Larssén, Elsa E., fru, ordf.; **Nordström**, M. B. (Maja), sekreterare; **Sundström**, f. Mörk, Karin S., fru.

Suppleanter: Andersson, f. Mellqvist, S. Magda C., fru; Bergstrand, A. V. B. E., målarmästare; Carlson, C.-E., förrådsförvaltare; Hølt-hagen, K. H., speditiöschef.

Sociala byrån nr V A.

*Kommunalhuset, Gustavslundsvägen
170, Bromma.*

Inspektör (26).

Bölling, J. G.; mottagningstid: 8,30—10,30; t. 25 16 09.

Kammarsskrivare (21).

Strandh, R. E.; t. 26 69 87.

Förste assistent (20).

Eriksson, N. E., kretsassistent A; t. 26 32 09.

Assistenten (18).

Lif, Inga C., kretsassistent B; t. 26 39 69; Berg, K. G. E., kretsassistent C; t. 26 39 69; Danarö, L. G. O., kretsassistent D; t. 25 93 40; Svedin, S. T., kretsassistent E; t. 26 16 81.

Socialvårdssystrar (14).

Nord, A. M. (Greta); mottagning: alla vardagar 8,30—10,30, Kommunalhuset, Gustavslundsvägen 170, Bromma; t. 25 66 40.

Kärremark, Hilma P.; mottagning: alla vardagar 8,30—10,30, Kommunalhuset, Gustavslundsvägen 170, Bromma, t. 25 98 10.

Kontorsskrivare (kassör) (13).

Hagström, Ingrid M.; t. 25 61 58.

Ett kanslibiträde, tre kontorsbiträden, en vaktmästare.

Pensionsnämndsexpedition:

Strandh, R. E., kammarsskrivare: mottagning: alla vardagar utom lördagar 13—14; t. 26 69 87.

Distrikt VI

(omfattande Gustav Vasa och Matteus församlingar).

Gustav Vasa församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Andersson, E. V., sjukbärande; Hjelm, O. G. W., representant; Karlström, Alfhild M., fröken; Ohlsson, f. Augustdotter, Elin C., fru; Sjöstedt, f. Johnson, Ingrid A. M., fru; Sundberg, R. E. K. (Stina), ekonomiföreståndare.

Suppleanter: Eriksson, E. J. T., byråsekreterare; Bengtsson, E. H., mejeriföreståndare; Lantz, f. Lantz, A. I. Maria, kassörskas; Setterholm, f. Spångberg, K. Margareta, fru; Sturm, Ruth, fröken.

Matteus församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Eriksson, E. G., pianoarbetare; Ericsson, O. L., direktör; Forsberg, A. B. (Britta), fröken; Lindholm, G. H., redaktör, ordf.; Rosenström, f. Forsgren, E. K. (Elin), fru; Sjökvist, f. Gustavsson, Hilma V., fru; Steen, S. G., färg-handlare.

Suppleanter: Andersson, J. E., kamrerare; Bjurling, Maria, fröken; Leander, U. A., ingenjör; Norgren, f. Berg, Gunvor T., fru; Sjöström, f. Henrikson, Elna A., fru.

Sociala byrån nr VI.

*Surbrunnsgatan 61, Va.; expeditionstid:
8,30—10,30.*

Inspektör (26).

Weidenhielm, E. G. R., tjil. (se sid. 258), tf. Mathson, A. I. M.; mottagningstid: 8,30—10,30; t. 32 48 05.

Kammarsskrivare (21).

Dahlgren, f. Huss, Margit; t. 32 48 33.

Assistent (19).

Blanck, A.; t. 30 49 01.

Assistenten (18).

Eidem, S. A. R., kretsassistent A; t. 32 53 92; Franzon, Annie L. G., kretsassistent B; t. 32 48 37; Garde, f. Karlson, S. Margit, kretsassistent C; t. 31 47 84; krets D; t. 32 71 33.

Socialvårdssystrar (14).

Jansson, Inez M. I.; mottagning: alla vardagar 8,30—10,30, Birkagatan 30, Va.; t. 30 68 32.

Larsson, A. K. (Amy); mottagning: alla vardagar 8,30—10,30, Birkagatan 30, Va.; t. 33 55 11.

Djurson, E. L. (Lisa); mottagning: alla vardagar 8,30—10,30, Birkagatan 30, Va.; t. 31 52 58.

Kontorsskrivare (kassör) (13)

(nuv. inneh. g 9).

Malmström, f. Johansson, L. Ingeborg; t. 32 48 57.

Två kanslibiträden, två kontorsbiträden, en vaktmästare.

Pensionsnämndsexpedition:

Blanck, A., assistent; mottagning: alla vardagar utom lördagar 13—14; t. 30 49 01.

Distrikt VII

(omfattande Storkyrkans, Klara och Adolf Fredriks församlingar).

Storkyrkoförsamlingens fattigvårdsstyrelse.**Ledamöter.**

Andersson, f. Odén, Gullborg M., fru; **Appelgren**, H. F. G., maskinist; **Hebert**, J., arkitekt; **Kejne**, K.-E., byråföreståndare; **Kobbe**, W. E., köpman, vice ordf. och kassaförvaltare för styrelsens fonder; **Lindkvist**, K. M., värmeledningskötare, ordf.

Suppleanter: **Fränne**, G. J., ingenjör; **Haneryd**, S. G., butikschef; **Lind**, f. Karlsson, Signe V., fru; **Sjöberg**, K. T., tjänsteman; **Velén**, J. B., tjänsteman.

Klara församlings fattigvårdsstyrelse.**Ledamöter.**

Andersson, J. E., förste bankvaktmästare, vice ordf.; **Bladh**, A. F., f. d. yrkeslärare, ordf.; **Larsson**, f. Bylund, Judith, fru; **Lindgren**, S. J. V., direktör; **Mårtenson**, A. H., portvakt; **Rung**, f. Norlén, Karin M., fru.

Suppleanter: **Brehnmark**, G. L., maskinmästare; **Elfsö**, R. E., försäljare; **Jonsson**, f. Pettersson, Karin I., fru; **Wlander**, f. Dahlstedt, Gurli J., fru; en vakant.

Adolf Fredriks församlings fattigvårdsstyrelse.**Ledamöter.**

Achilles, A. L., verkmästare, vice ordf.; **Bergqvist**, T. V., lönesekreterare, ordf. och kassaförvaltare; **Christensson**, Anna U., vävlärarinna; **Grubb**, T. S., förste kyrkovaktmästare; **Svanberg**, I. F., köpman; **Törnqvist**, f. Karlsson, Gerda T., fru.

Suppleanter: **Ahrfelt**, f. Johansson, Ebba A. K., kontorsskrivare; **Borg**, f. Jansson, Elsa M., fru; **Emtell**, Märtha E., tjänsteman; **Oscarsson**, H. L., droskförare; **Skoglund**, P.-G., kontorist.

Sociala byrån nr VII.

Herkulesgatan 24, C.; expeditionstid: 8,30—10,30.

Inspektör (24).

Mathson, A. I. M., tjl. (se sid. 268), *tf.* **Eklund**, f. von Bahr, Sigrid G. E.; mottagningstid: 8,30—10,30; t. 20 23 30.

Kammarsskrivare (21).

Tetzell, G., tjl. (se sid. 263), *tf.* **Andersson**, N. G.; t. 20 23 25.

Förste assistent (20).

Linné, R. Maria A., kretsassistent B; t. 20 25 40.

Assistenten (18).

Collander, B. A. R., kretsassistent A; t. 20 92 12; **Boström**, K. Ö., kretsassistent D; t. 20 25 05.

Socialvårdssystrar (14).

Ralf, Hanna F.; mottagning: alla vardagar 8,30—10,30, Herkulesgatan 24, C.; t. 11 31 64. **Andersson**, Signe M.; mottagning: alla vardagar 8,30—10,30, Kammakargatan 13, C.; t. 10 42 37.

Kontorsskrivare (kassör) (13)

(n. v. inneh. g 9).

Gummesson, f. Sundén, Rut A. S.; t. 20 82 32.

Två kanslibiträden, en vaktmästare.

Pensionsnämndsexpedition:

Andersson, N. G., *tf.* kammarsskrivare; mottagning: alla vardagar utom lördagar 13—14; t. 20 23 25.

Distrikt VIII

(omfattande Jakobs, Johannes, Engelbrekts, Hedvig Eleonora och Oscars församlingar).

Jakobs och Johannes församlingars fattigvårdsstyrelse.**Ledamöter.**

Eriksson, Elsa T., fröken; **Fernström**, F. A., ingenjör; **Karlsson**, f. Karlsson, A. M. B. (Britta), fru; **Kock**, f. Wiik, Elsa M., fru, vice ordf.; **Pettersson**, f. Johansson, Ruth I., fru; **Åberg**, J. H., maskinist, ordf.

Suppleanter: **Huldin**, O. G., kamrerare; **Höke**, J. H., vaktmästare; **Lundqvist**, f. Wallmark, Elsa K., fru; **Sandberg**, R. S., fastighetsarbetare; **Ståhlbrand**, H. M., frisörmästare.

Engelbrekts församlings fattigvårdsstyrelse.**Ledamöter.**

Brundin, Signe M., kontorist; **Eklund**, J. L., inköpschef; **Fagerholm**, f. Westbergh, Elsa, fru; **Hedenborg**, T. Hj., tjänsteman, kassaförvaltare för styrelsens fonder; **Holmgren**, V. H., instrumentmakare, vice ordf.; **Mörse**, S. C.-E., tandläkare; **Nilsson**, J. A., kyrkoherde, ordf.

Suppleanter: **Alm**, S. E., kommunalarbetare; **Ekstedt**, G. O. A., byråassistent; **Lindskog**, f. Virgin, Elsie, fru; **Lundin**, F. E., *tf.* förste verkmästare; **Molin**, B. K.-G., järnvägsarbetare; **Norén**, f. Bäckström, Anna S., barnmorska.

Hedvig Eleonora församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Erdmann, f. Malm, E. K. G. (Gertie), fru, vice ordf. och kassaförvaltare för styrelsens fonder; Eriksson, U. G. E., folkskollärare; Falén, f. Ählén, Anne E., fru; Franzén, H. P. M., tjänsteman, ordf.; Johansson, P. N., maskinist; Karlsson, f. Pettersson, Eva L., fru.

Suppleanter: Barck-Lagergren, Kajsa I. G., förste assistent; Cromnow, G., ämneslärare; Ekelund, f. Smith, Karin O., fru; Holmström, f. Grönvall, Vera M. E., fru; Johansson, E. B., vaktmästare.

Oscars församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Cedergren, G. A., förman; Gillner, S. E., tjänsteman; Isacson, A. P., inspektör; Isander, Margareta, sekreterare, vice ordf.; Lundgren, Elsa Ch., kanslibiträde; Ohlsson, A. O., tjänsteman, ordf.; Rolfsby, A. G., disponent.

Suppleanter: Arowin, B. U. A., frisör; Edlund, f. Andersson, L. Elisabeth, fru; Enestad, f. Karlsson, S. V. (Siri), fru; Gjötteberg, f. Axell, Tora-Brita, fru; Gudmundsson, T. C. C., teknolog.

Sociala byrån nr VIII.

Olaus Petrigatan 4, Ö.; expeditionstid: 8,30—10,30.

Inspektör (26).

Löthvall, J. R. T., mottagningstid: 8,30—10,30; t. 60 71 26.

Kammarsskrivare (21).

Wagner, K.; t. 60 70 72.

Förste assistent (20).

Lundgren, A. V., kretsassistent A; t. 60 71 28.

Assistent (19).

Ericsson, L.-K. I. (Karin).

Assistenter (18).

Billing, K. M., kretsassistent B; t. 60 71 28; Rahm, A. E. M., kretsassistent C; t. 60 80 84; Hjertstrand, f. Lissegårdh, E. Ingrid K., kretsassistent D; t. 60 80 84; Eriksson, E. P. V., kretsassistent E; t. 62 12 75; krets F; t. 62 12 75; Öhman, E. E., kretsassistent G; t. 62 10 68.

Socialvårdssystrar (14).

Kihlberg, f. Edman, Britta K.; mottagning: alla vardagar 8,30—10,30, Olaus Petrigatan 4, Ö.; t. 60 85 48.

Ahlin, Elly P.; mottagning: alla vardagar 8,30—10,30, Olaus Petrigatan 4, Ö.; t. 60 71 32.

Jonasson, Anna E. K.; mottagning: alla vardagar 8,30—10,30, Olaus Petrigatan 4, Ö.; t. 60 71 32.

Gerdin, f. Pettersson, Elsa M. K.; mottagning: alla vardagar 8,30—10,30, Olaus Petrigatan 4, Ö.; t. 60 85 48.

Kontorsskrivare (kassör) (13).

Wekäll, f. Wintzell, Greta M. F.; t. 62 03 35.

Två kanslibiträden, tre kontorsbiträden, en vaktmästare.

Pensionsnämndsexpedition:

Ericsson, L.-K. I. (Karin), assistent; mottagning: alla vardagar utom lördagar 13—14; t. 62 03 40.

Distrikt IX

(omfattande Spånga församling samt Brommadelen av Blackeberg).

Spånga församlings fattigvårdsstyrelse.

Ledamöter.

Bjurberg, R. S. E., expeditiönsföreståndare; Björklund, f. Johansson, Elvy V. Ch., fru; Eriksson, G. A., faktor, ordf.; Jansson, E. E., handelsträdgårdsmästare, vice ordf.; Karlsson, f. Höök, G. Alice, fru; Mothander, O., lantbrukare; Wiberg, f. Magnusson, Anna E., fru.

Suppleanter: Borg, A. O., tjänsteman; Gyback-Malmström, Astrid V., fru; Hanström, f. Omberg, S. K. M. (Ma), fru; Marthiener, E. M., förste trafikmästare; Nygren, E. R., trädgårdsmästare; Sjölander, S. H., lagerchef.

Sociala byrån nr IX.

Vittangiplan 6, Vällingby; expeditionstid: 8,30—10,30; mottagning: Värsta Allé 12, Solhem, Spånga, 8,30—10,30.

Inspektör (26).

Nilsson, C. A.; t. 87 07 02; fredagar även å mottagningen Värsta Allé 12, 14,30—15,30; t. 36 09 25.

Kammarsskrivare (21).

Davidsson, A. A.; t. 87 07 03.

Assistenter (18).

Bergström, R. A., kretsassistent A; t. 87 07 11;
Hultin, K. H., kretsassistent B; t. 87 07 11;
Fogelberg, S. R., kretsassistent C; t. 87 07 05;
Schüllerqvist, S. A., kretsassistent D; mottagning Värsta Allé 12, Solhem, Spånga; t. 36 00 27.

Socialvårdssystrar (14).

Rebing, f. Sundqvist, Ingeborg; mottagning: måndagar, onsdagar, torsdagar och fredagar 8,30—10,30, Vittangiplan 6, Vällingby; t. 87 29 08;
Lönn, f. Larsson, Gunborg K.; mottagning: tisdagar, torsdagar och lördagar 8,30—10,30, Vittangiplan 6, Vällingby, t. 87 07 04; måndagar, onsdagar och fredagar 8,30—10,30, Värsta Allé 12, Solhem, Spånga; t. 36 00 27.

Kontorsskrivare (kassör) (13).

Örby, f. Henning, Elsa M.; t. 87 07 01.

Ett kanslibiträde, två kontorsbiträden.

*Pensionsnämndsexpedition:**Vittangiplan 6, Vällingby.*

Expeditionstid: vardagar utom lördagar 13—14; t. 87 07 03.

Fattigvårdsnämndens och arbetslöshetsnämndens gemensamma hjälpporganisation för arbetslösa.

Med anledning av den omkring årsskiftet 1932/1933 starkt ökade omfattningen av understödsverksamheten, i synnerhet i fråga om arbetslösa, genomfördes år 1933 viss omorganisation av stadens hjälpverksamhet för arbetslösa. Organisationen innebär i huvudsak, att fattigvårdsstyrelser och distriktens sociala byråer äro befriade från det i reglementet för fattigvården i Stockholms stad innefattade åliggandet att mottaga och bereda ansökningar om fattigvård eller annat understöd åt arbetslösa personer, som äro ofrivilligt arbetslösa (jfr nedan). Undantag härifrån utgör sociala byrån nr V och sociala byrån nr IX. Båda dessa byråer handlägga jämväl ansökningar om arbetslöshetshjälp, byrå nr V sedan den 1 januari 1944, då den startades som en för fattigvårds-, barnavårds- och arbetslöshetsnämnderna gemensam försöksbyrå, och nr IX, som omfattar nuvarande Spånga församling, sedan den 1 januari 1949, då delar av Spånga kommun inkorporerades med Stockholm. Sådana ansökningar skola inom övriga distrikt mottagas å arbetslöshetsnämndens sociala avdelning, vilken är gemensam för fattigvårdsnämnden och arbetslöshetsnämnden.

För den händelse det genom ansökningens beredning visats, att sökanden är arbetsför och

ofrivilligt arbetslös, tillkommer det arbetslöshetsnämnden att fatta beslut angående understöd m. m. enligt gällande kungörelse angående statsbidrag till arbetslöshetshjälp eller, därest sådan hjälp ej kan beviljas, fattigvårdsnämndens delegerade för understödsärenden att omedelbart, utan att yttrande inhämtats av vederbörande fattigvårdsstyrelse, fatta beslut enligt gällande författningar angående fattigvård eller annat understöd.

För den händelse det visats, att sökanden är oförmögen till arbete, skall ansökningen snarast möjligt överlämnas till fattigvårdsnämndens vederbörande sociala byrå för beredning och beslut i den ordning reglementet för fattigvården föreskriver.

Författningar m. m. Reglemente för fattigvården i Stockholm, antaget av SF 14 sept. 1931 och fastställt av ÖA 28 nov. 1931, med provisoriskt tillägg, antaget av SF 23 jan. 1933, fastställt av ÖA 9 febr. 1933 och förlängt genom SF:s beslut 18 juni 1934, som fastställts av ÖA 14 juli 1934 samt ändr. (Kf 1931: nr 80, 1933: nr 4, 1934: nr 17, 1952: nr 79). ÖA:s beslut 13 febr. 1933 och 9 aug. 1934 ang. särskild ordning för mottagande och beredande av ansökningar om fattigvård och annat understöd åt arbetslösa. Lag 30 juni 1944 om arbetslöshetsnämnd. K. kung. 27 maj 1949 ang. vissa statliga och statsunderstödda åtgärder vid arbetslöshet, med ändr.

Beträffande expedition och personal hänvisas till arbetslöshetsnämnden, sid. 321.

Pensionärshemmen.

Anordnande och drift av pensionärshem regleras genom k. kungörelsen den 22 juni 1939 om statsbidrag till anordnande av pensionärshem. Kungörelsen har sedermera ändrats den 30 december 1939, 30 juni 1942, 5 december 1947, 30 juni 1948, 21 december 1951, 6 juni 1952 och 5 juni 1953.

Avsikten med denna verksamhet är att bereda fullgoda bostäder åt mindre bemedlade äldre och invalider, vilka icke med egna medel kunna tillfredställande lösa sin bostadsfråga. Hyresgäst i pensionärshem måste emellertid kunna taga vård om sig själv antingen ensam eller med hjälp av annan i pensionärsbostaden boende person.

Statsbidrag må under vissa villkor utgå till kommuner eller till godkänt allmännyttigt bostadsföretag. Till egentliga byggnadskostnader (här ej inräknade sådana för tomt, vägar, ledningar m. m.) bestridande må statsbidrag utgå efter viss, för varje fall bestämd procentsats, dock endast å det belopp, vartill dessa kostnader skäligen kunna uppskattas. Procentsatsen för statsbidraget bestämmes med hänsyn till den för senast förflutna fem kalenderår genomsnitt-

liga uttaxeringen per inkomstskattekrone i den kommun, för vilken hemmet avses, av kommunal- och landstingsskatt. För det fall att uttaxeringen är under 10 kr. utgör statsbidraget 25 procent.

At fastighetsnämnden uppdrogs genom stadsfullmäktiges beslut den 19 februari 1940 att uppföra pensionärshem i Enskede och Bromma, var till medel samtidigt beviljades, varjämte nämnden bemyndigades att avlåta vederbörliga framställningar angående statsbidrag samt att mot enbart formell avgäld upplåta den för pensionärshemmen erforderliga tomtmarken. Pensionärshemmen hava utvidgats genom nybyggnader under åren 1942, 1944, 1945, 1947, 1948, 1949, 1950, 1951, 1952 och 1955.

Förutom pensionärshemmen disponerar fattigvårdsnämnden över ett antal pensionärlägenheter i vanliga hyreshus uppförda av de allmännyttiga bostadsföretagen.

Enligt stadskollegiets beslut den 13 november 1941 skall den rent förvaltningsmässiga skötseln av fastigheterna ombesörjas av fastighetsnämnden. Övriga frågor rörande pensionärshemmen såsom urval av hyresgäster m. m. hava enligt stadsfullmäktiges beslut den 26 maj 1953 (Utl. 1953: nr 183) uppdragits åt fattigvårdsnämnden. På nämndens uppdrag äger nämndens delegerade för understödsärenden, förstärkta med en av styrelsen för bostadsförmedlingen utsedd ledamot, att besluta i dessa frågor.

Stat år 1956. Utgifter: driftbudgeten 206,500 kr.

Pensionärshemmen i Enskede.

Enskedefältet: Björneborgsvägen 3, 5, 7, 9, 11, 13; Enskedevägen 90, 92, 94, 96; Palmfältsvägen 50, 52; t. 49 24 40 (värmeledningsskötaren).

Hemmen inrymma 140 lägenheter, varav 70 bestå av 1 rum och kök och 70 av 1 rum och ljus kokvrå.

Vicevärdinna (14).

Hübinette, Lisbeth S. M.; t. 49 50 01.

Enskede Gård: Palmfältsvägen 11, 13, 17, 19, 21, 23, 25, 27, 29; Palmfältsgård 1, 3, 5, 5 A, 7, 7 A; Skjulvägen 12, 14, 16, 18, 20, 22; Visthusvägen 4, 6, 8, 10; t. 48 37 89 (värmeledningsskötaren).

Hemmen inrymma 222 lägenheter, varav 79 bestå av 1 rum och kök och 143 av 1 rum och ljus kokvrå.

Vicevärdinna (14).

Sundberg, Elna S.; t. 48 17 55.

Sockenplan: Handelsvägen 98, 100, 102, 104, 106; t. 48 38 15 (värmeledningsskötaren).

Hemmen inrymmer 149 lägenheter, varav 3 bestå av 2 rum och ljus kokvrå och 146 av 1 rum, sovalkov och ljus kokvrå.

Vice värdinna (14).

Vakant; t. 48 52 81.

Biträdande vicevärdinna (7).

Hammarlund, Klara M. L.

Pensionärshemmen i Svedmyra.

Brevvägen 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 17, 19, 21; Frimärksvägen 1, 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15, 17; t. 59 12 14 (värmeledningsskötaren).

Hemmen inrymma 361 lägenheter, varav 52 bestå av 1 rum och kök och 309 av 1 rum och ljus kokvrå.

Vicevärdinna (14).

Krogstad, Aase S.; t. 59 11 98.

Biträdande vicevärdinna (7).

Thor, f. Wiklund, A. H. (Anna-Lena); t. 48 07 66.

Pensionärshemmen i Stureby.

Bjulevägen 27, 29, 31, 33, 35, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 53, 55; t. 47 49 67 (värmeledningsskötaren).

Hemmen inrymma 259 lägenheter, varav 29 bestå av 1 rum och kök och 230 av 1 rum och ljus kokvrå.

Vicevärdinna (14).

Pettersson, Elsa R.; t. 47 49 35.

Pensionärshemmen i Älvsjö.

Långbrodalsvägen 8, 10, 12, 14; Blackensvägen 10, 10 A, 10 B, 12, 14, 14 A, 16, 18, 18 A, 18 B, 20, 22, 22 A, 24, 26, 26 A, 26 B; t. 47 37 98 (värmeledningsskötaren).

Hemmen inrymma 162 lägenheter, varav 33 bestå av 1 rum och kök och 129 av 1 rum och ljus kokvrå.

Vicevärdinna (14).

Jansson, Kerstin; t. 47 37 96.

Pensionärshemmen i Åkeshov.

Snörmakarvägen 1, 2, 3, 4, 5, 7, 9, 11, 13, 14, 15, 16; Knypplerskevägen 1, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 16, 18, 20, 22; t. 37 13 03 (värmeledningsskötaren).

Hemmen inrymma 306 lägenheter, varav 142 bestå av 1 rum och kök och 164 av 1 rum och ljus kokvrå.

Vicevärdinna (14).

Påhlson, Ewy H.; t. 37 06 40.

Biträdande vicevärdinna (7).

Eriksson, S. M. (Maja); t. 37 34 82.

Pensionärshemmet i Spånga.

Carl Barcks Väg 13, 15; (värmelednings-skötare, Stridsbergavägen 5; t. 36 31 17).

Hemmet inrymmer 8 lägenheter bestående av 1 rum och kök.

Vicevärdinna (14).

Pålison, Ewy H., t. 37 06 40.

Pensionärshemmen i Nockebyhov.

Tältgatan 4, 5, 6, 8, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 21; Tyska Bottens Väg 48, 50, 56, 58; t. 37 03 30 (värmeledningsskötaren).

Hemmen inrymma 180 lägenheter, varav 27 bestå av 1 rum med sovalkov och ljus kokvrå och 153 av 1 rum och ljus kokvrå.

Vicevärdinna (14).

Broberg, Margith C.; t. 37 48 45.

Pensionärshemmet i Hässelby Gård.

Viveka Trolles Gränd 8.

Hemmet, som beräknas kunna tagas i bruk under år 1956, inrymmer 76 lägenheter.

Vicevärdinna (14).

Hansson, f. Næslund, Ingegärd E.; t. 38 51 80.

Dessutom är för pensionärshemmen anställd en avbytande vicevärdinna (14) och för pensionärshemmen i Enskedefältet, Enskede Gård och Älvsjö en ambulerande biträdande vicevärdinna (7). För pensionärlägenheterna i vanliga hyreshus äro anställda två vicevärdinnor (14), en för de södra och en för de västra förorterna, varav den sistnämnda tjänstgör som vicevärdinna även för pensionärshemmet i Hässelby Gård.

Hemtjänst för gamla.

Expeditioner: Gaveliusgatan 7, Sö. (huvudexp.) och Birkagatan 30, Va.; expeditionstid: 8,30—11,30 samt 13—14.

På förslag av fattigvårdsnämnden beslöt stadsfullmäktige den 16 april 1951 att anordna en försöksverksamhet med hemtjänst för äldre. Verksamheten, som utgör ett led i arbetet på en allmän förbättring av äldreomsorgen, syftar till att genom tillhandahållandet av hemhjälp åt äldre dels minska eller i vart fall uppskjuta behovet av vård å stadens anstalter dels öka möjligheterna för de gamla att så länge som möjligt kunna stanna kvar i sin invanda miljö. Till en början omfattade försöksverksamheten ett socialdistrikt på norr och ett på söder, men har sedermera successivt utökats och omfattar numera hela staden. Arbetet bedrivs i intimt samarbete med socialbyråerna.

Verksamheten står under ledning av en samarbetskommitté, som antagit namnet föreningen Hemtjänst för gamla. Kommittén består av tre representanter för fattigvårdsnämnden och två representanter för Stockholms kvinnogillen.

Föreståndarinna.

Kleinert, f. MalmLöf, Linnéa A.; t. 41 43 75 (för stadsdelarna söder om Slussen).

Biträdande föreståndarinna.

Moberg, f. Blomberg, Elise V.; t. 30 30 74 (för stadsdelarna norr om Slussen).

Ett kanslibitråde, ett kontorsbiträde och ca 500 timavlönade hemvårdsbiträden.

Stockholms stads hörcentral.

Biblioteksgatan 6, 1 tr., C.; mottagning: måndagar—fredagar 10—15, lördagar 9—11. Tidsbeställning för utprovning av hörapparater eller för hörselmätning endast per tel. 21 68 98 vardagar utom lördagar 9—10.

Stockholms stads hörcentral, som inrättats enligt stadsfullmäktiges beslut den 20 december 1954, började sin verksamhet den 2 maj 1955 och ombesörjer utprovning och försäljning av hörapparater, batterier och tillbehör. Hörcentralen skall betjäna såväl de av stadsfullmäktige samtidigt beslutade hörselpoliklinikerna vid Sabbatsbergs sjukhus och Södersjukhuset som de fristående öronpoliklinikerna och de privatpraktiserande öronläkarna. På remiss av läkare sker utprovning av hörapparat kostnadsfritt. Medel-lösa eller mindre bemedlade kunna genom statligt och kommunalt bidrag efter beslut av understödsdelegerade erhålla hörapparat kostnadsfritt eller till nedsatt pris.

Den sociala sidan av verksamheten på hörcentralen handhaves av en kurator, vilken är patienterna behjälplig med att lösa de personliga problem av skiftande slag, som kunna uppstå såsom följd av hörselskadan.

Författning. K. kung. 21 okt. 1955 ang. statsbidrag till anskaffande av hörapparater m. m. (Svf 1955: nr 577).

Kurator (18).

Corrias, f. Petzelius, Birgitta M.-L.; mottagning: vardagar utom lördagar 9—11 samt efter överenskommelse per tel. 21 68 71.

Hörselvårdsassistenter (13).

Bauer, f. Leche, Brita V. F.; t. 21 68 98; Lundholm, Ingrid M.; t. 21 68 98.

Anstaltsvård.

Sedan fattigvårdsnämnden år 1864 trätt i funktion såsom överstyrelse för stadens fattigvård följde en livlig utveckling på anstalts-

FVN

vårdens område. År 1864 ombildades södra arbets- och försörjningsinrättningen (före 1860 benämnd Stockholms stads allmänna arbetshus på söder, vilket uppkommit 1844 av södra frivilliga arbetshuset) till Stockholms stads arbetsinrättning och flyttades 1905 till nya lokaler vid Maria Ban- och Wollmar Yxkullsgatorna. Inrättningens namn ändrades 1926 till Vårdhemmet Högallid. De norra församlingsfattighusen sammanfördes till Sabbatsbergs fattighusinrättning, för vilken reglemente utfärdades 1865. Efter vissa nybyggnader öppnades inrättningen 1872. Namnet ändrades 1898 till Sabbatsbergs ålderdomshem. Katarina och Maria församlingars fattighus sammanfördes efter beslut 1874 av fattigvårdsnämnden till Södermalms fattighus, som var färdigt 1888 och 1899 erhöll namnet Rosenlunds ålderdomshem. Bostadsbristen i mitten av 1890-talet föranledde införandet av en ny anstaltsform, de år 1899 inrättade asylerna för husvilla. 1907 beslöt stadsfullmäktige att uppföra ett hem för fattiga, åldriga makar och 1913 öppnades detta Oscars och Sofias guldbroloppshem för åldriga makar (guldbroloppshemmet). För vård av obildbara sinnesslöa öppnades 1917 sinnesslöanstalten Åkes-hov. Stockholms stads allmänna försörjningsinrättning, såsom den 1860 grundade norra försörjnings- och arbetsinrättningen kallades efter 1863, erhöll 1922 benämningen S:t Eriks sjuk- och vårdhem. Efter stadsfullmäktiges godkännande 1924 av nya grunder för anstaltsvården för vuxna, överfördes vårdhemmets huvudanstalt till hälsovårdsnämnden under namn av sjukhuset S:t Erik; sjukhuset sorterar numera under sjukhusdirektionen. Till vårdhemmet S:t Erik såsom filialer anslutna vårdhem kvarstodo dock under fattigvårdsnämnden. 1930 öppnades Gammelbyns ålderdomshem, märkligt såsom Stockholms första fattigvårdsanstalt enligt det s. k. kolonisystemet. Sedermera har med början under 1940-talet en genomgripande och alltjämt fortgående utbyggnad och modernisering av anstalterna tagit sin början, vilken nedan redovisas under de olika hemmen.

Stadsfullmäktige godkände 1924 nya grunder för anstaltsvården för vuxna (i huvudsaklig överensstämmelse med 1919 års fattigvårdskommittés betänkande, del 1, Bih. 1923: nr 63). Omläggningen åsyftade i huvudsak en rationell fördelning av anstalternas klientel.

För förvaltningen av de under fattigvårdsnämnden lydande anstalterna tillsattes tidigare en styrelse för varje anstalt, med undantag av ålderdomshemmen, som sedan år 1913 haft en gemensam styrelse, och asylerna för husvilla, spädbarnshemmet och barnhårbärgat, som sedan år 1921 förvalts av gemensam styrelse. År 1926 genomfördes en ytterligare centralisering av anstaltsförvaltningen därigenom, att förvaltningen

av ålderdomshemmen, dåvarande arbetsinrättningen och de under asylstyrelsen lydande anstalterna av fattigvårdsnämnden uppdrogs åt en gemensam fattigvårdsanstaltsstyrelse. Då sjukavdelningarna vid S:t Eriks sjuk- och vårdhem år 1926 överlämnades till hälsovårdsnämndens förvaltning, övertogs även detta hems förra filialer av den gemensamma anstaltsstyrelsen.

Enligt den år 1931 beslutade omorganisatio-nen av fattigvården har fattigvårdsnämnden år 1932 övertagit den centrala anstaltsförvaltningen.

Fattigvårdsdirektören är numera chef för fattigvårdsanstalterna med biträde av intendenten.

Jämlikt stadgandena i fattigvårdslagen skall inom varje kommun finnas anstalter i erforderligt antal. Vid fattigvårdsnämndens anstalter, ålderdomshem, försörjningshem och vårdhem, beredas vårdbehövande erforderlig vård och underhåll. Åldringar, som på grund av tilltagande ålder och därmed sammanhängande bristande kroppskrafter inte längre kan kvarbo i hyreslägenheter eller i pensionärshem, beredas bostad och omvårdnad på ålderdomshem. Medellösa personer med någon arbetsförmåga, som av skilda anledningar icke erhålla hemunderstöd, emottagas på försörjningshem. Personer, som äro i behov av mera varaktig sjukvård — dock ej akutvård —, beredas dylik på vårdhem. Vid vårdhemmet Stureby har dessutom inrättats ett antal vårdavdelningar, vilka av medicinalstyrelsen godkänts såsom hem för kroniskt sjuka.

Enligt särskilda avtal disponerar staden platser på Långmora och Malmköpings arbetshem för omhändertagande av försumliga försörjare och störande understödstagare.

Den i det föregående nämnda sinnesslöanstalten Åkeshov överflyttades sedermera till Årsta samt har i likhet med sinnesslöanstalten Sättra gård, vilken en tid stod under fattigvårdsnämndens förvaltning, fr. o. m. den 1 januari 1952 i samband med sinnesslövärdens omorganisation underställt en särskild, av stadsfullmäktige utsedd styrelse (se sid. 346).

På grund av en donation har ett särskilt hem inrättats för blinda män, nämligen Jacques och Galathée Lamms hem för blinda, vilket hem sorterar under en av fattigvårdsnämnden utsedd styrelse.

Vård å sistnämnda hem är ej att hänföra till fattigvård. Ej heller anses vården utgöra fattigvård vid övriga anstalter, därest av fattigvårdsnämnden fastställd avgift erlägges i förskott direkt till vederbörligt anstaltskontor.

Ansökningar om inträde å fattigvårdsnämndens anstalter behandlas av delegerade för understödsärenden (se sid. 256) utom ifråga om Jacques och Galathée Lamms hem för blinda (se sid. 280).

Författningar. Reglemente för Stockholms stads fattigvårdsanstalter, med ändr. (Kf

1932: nr 64, 1946: nr 9) och instruktion för Stockholms stads fattigvårdsnämnds anstaltsdelegerade (Kf 1932: nr 63), fastställda av fattigvårdsnämnden 22 nov. 1932.

Stat år 1956. (Anstaltsvård.) Utgifter: driftbudgeten 22,341,339 kr. (därav engångs 423,500 kr.), dessutom förlagsmedel 738,000 kr., kapitalbudgeten, låneinnehåll, inom linjen 867,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 9,930,850 kr.

Anstaltsdelegerade.

Anstaltsdelegerade hava till huvudsaklig uppgift att med uppmärksamhet följa förvaltningen av de anstalter, som sortera direkt under fattigvårdsnämnden.

Bergvall, Birgitta, kontorist; **Forsberg**, K. W. G., ombudsman, stadsfullm.; **Hagström**, f. Svensson, Anna M., studierektor, ordf.; **Gustavsson**, K. G., tjänsteman; **Larsson**, Emil W., assistent, stadsfullm.; **Twengström**, f. Bruhn, H. M. (Lill), fru.

Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem.

Torsgatan 32. Va. (postgirokonto nr 100031); t. 23 55 10; expeditionstid: 8,30—12 och 13—15 (lördagar 8,30—14).

Sedan år 1737 beslut fattats om uppförande av fattighus för de olika församlingarnas fattiga och en fond bildats för ändamålet, inköptes år 1751 ett från Rörstrand avsköndat område, benämnt Sabbatsberg, och dit förlades till en början ett fattighus för Storkyrkoförsamlingen. Efter hand uppbyggdes där fattighus även för övriga församlingar. År 1859 beslöt dåvarande stadsnämnden en centralisering av anstaltsvården. De norra församlingarnas fattiga började successivt överföras till Sabbatsberg. En särskild styrelse utsågs för denna anstalt år 1865 och efter diverse nybyggnader öppnades den nya »Sabbatsbergs fattighusinrättning» den 1 augusti 1872. Benämningen å anstalten ändrades 1898 till Sabbatsbergs ålderdomshem.

Vid Sabbatsberg fanns redan 1764 en brunnsinrättning, och 1807 inrättades i samband därmed ett brunnslasarett. Dessa institutioner, som emellertid icke äro av kommunal natur, finnas ännu kvar.

Under 1942 togs en å hemmets område nyuppförd vårdhemsbyggnad rymmande 273 vårdplatser i bruk. I samband härmed ändrades hemmets namn till det nuvarande: Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem. 1945 ombyggdes en av de äldre byggnaderna, det s. k. Johanneshuset, till vårdhem med 91 vårdplatser. Vidare ombyggdes Nicolaihuset åren 1950—1951, Klara-huset åren 1951—1953 och Adolf Fredrikshuset åren 1953—1954. 1950 öppnades en nyuppförd ålderdomshemsbyggnad, utformad efter helt nya principer, rymmande 111 platser, fördelade på 99 enkelrum och 6 dubbelrum, de senare i första hand avsedda för äkta makar.

Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem har förutom ovan nämnda 111 platser f. n. å ålderdomshemsavdelningen 109 platser och å vårdhemsavdelningen 499 platser.

Å staten för Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem hava jämväl uppförts driftkostnaderna för vårdhemmet Södermannagatan 2 (se sid. 276).

Sysselman (30).

(Tilläggsarvode 1,080 kr.)

Lindberg, K. G.; träffas säkrast 9—11.

Förste kammarskrivare (23).

Lundqvist, K. A.

Kontorsassistenter (18).

Edstrand, C. B.; en vakant.

Förste kontorsskrivare (16).

Wahlberg, G. O. N. N.

En kontorskrivare, ett kanslibiträde, två kontorsbiträden.

Överläkare (30).

Erlandsson, S. G. G. (förordn. t. o. m. ³¹/12 1959).

Förste underläkare (28).

Sandellius, G. A.; **Sjöding**, B.

Husmoder (2 kl.) (21).

Larsson, Greta K.

Föreståndarinna (16).

Ekholm, Tora E.

Två sjukgymnaster, tjugotvå översköterskor, en laboratorieöversköterska, en arbetsterapeut, en biträdande föreståndarinna, fjorton vårdarinnor. — Nitton vårdarinnor, nittiosex sjukvårdsbiträden.

Predikant (5,508 kr.).

Meiton, G., e. o. kyrkoadjunkt i Matteus förs.

En organist och försångare (1,392 kr.).

Ekonomiföreståndare (1 kl.) (21).

Eriksson, Edit M.

Förste maskinist (17).

Alm, H. J. T.

En hantverksföreståndare, två biträdande ekonomiföreståndare, två vaktmästare, tre hantverkare, en tvättföreståndare, en telefonist, en baderska, en portvakt. — Tre eldare, en sjukbärare, en diversearbetare i kök, en gårdskar, tre kokerskor, ett första biträde (vid terapiavd.), ett första matsalsbiträde, sju matsalsbiträden, två för-

rådsbiträden, tretton köksbiträden (därav en halvtidstjänst), en kallskänka, sexton städerskor, tre baderskor.

Vårdhemmet Södermannagatan 2.

Södermannagatan 2, Sö.; t. 43 48 40.

Hemmet, som inrättades år 1931, har 93 platser för kvinnor.

Syssloman.

Se ovan under Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem.

Läkare.

Se ovan under Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem.

Predikant (438 kr.).

Dahlin, K. A., komminister i Katarina förs.

Föreståndarinna (15).

Bengtsson, Edit K.

Fyra översköterskor, en vaktmästare. — Tre vårdarinnor, sexton sjukvårdsbiträden, sex städerskor, en baderska.

Provisoriska vårdhemmet Åsögatan 141.

Åsögatan 141, Sö.; t. 43 99 00.

Hemmet, som inrättades år 1936, har 35 platser för kvinnor.

Syssloman.

Se ovan under Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem.

Läkare.

Se ovan under Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem.

Predikant (438 kr.).

Dahlin, K. A., komminister i Katarina förs.

Föreståndarinna (14).

Vakant.

En gårdskarl, en vårdarinna, sex sjukvårdsbiträden.

Ålderdomshemmet Fristad.

Spånga; t. 36 17 86 (föreståndarinnan och ålderdomshemsavd.), 36 16 00 (vårdavd.).

Detta hem, som tidigare var ålderdomshem i dåvarande Spånga socken, övertogs av staden fr. o. m. år 1949 i samband med inkorporeringen av delar av socknen. Närmaste uppsikten över och vården av hemmet handhaves av sysslomanen vid Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem.

Hemmet har en ålderdomshemsavdelning med 42 platser och en vårdavdelning med 19 platser.

Syssloman.

Se ovan under Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem.

Läkare (3,900 kr.).

Smith, O.

Föreståndarinna (14).

Johansson, E. Edith A.

Vaktmästare (13).

Vakant.

En översköterska. — En kokerska, elva sjukvårdsbiträden, två köksbiträden.

Bromma ålderdomshem.

Bromma Kyrkväg 445, Bromma; t. 37 20 59.

I enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 30 juni 1950 har en ny ålderdomshemsbyggnad jämte ett personalbostadshus i anslutning här till uppförts under år 1953 vid detta hem. Hemmet, som är beläget å området för ett tidigare ålderdomshem i Bromma, har 98 platser, huvudsakligen i enkelrum.

Syssloman.

Se ovan under Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem.

Läkare (3,900 kr.).

Jungtorp, G. R. V., stadsdistriktsläkare.

Predikant (600 kr.).

Sydhoff, A. F. L., e. o. kyrkoadjunkt i Essinge förs.

Föreståndarinna (17).

Asplund, Agda C.

En biträdande föreståndarinna, en vaktmästare. — En kokerska, ett första köksbiträde, elva sjukvårdsbiträden (därav en halvtidstjänst), tre köksbiträden, en städerska.

Stadshagsgården.

Kungsholmsgatan 126, K.; t. 52 64 90 (föreståndarinnan och expeditionen).

I enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 17 juni 1953 har ett nytt ålderdomshem uppförts i kvarteret Glaven i Stadshagen. Hemmet har 206 platser, fördelade på 110 enkelrum och 24 rum med fyra platser vardera. 10 av enkelrummen äro sammanförda till 5 dubletter, i första hand avsedda för äkta makar. Hemmet togs i bruk under senare delen av år 1955.

Syssloman.

Se ovan under Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem.

Läkare (11,700 kr.).

Lindqvist, S. G. E.

Föreståndarinna (18).

Svedberg, Märta R. I.

En *sjukgymnast* (halvtidstjänst), en *ar-
betsterapeut*, åtta *översköterskor*. — Fyra
vårdarinnor (därav en med $\frac{3}{4}$ tjänstgöring),
tjugusju *sjukvårdsbiträden*.

Ekonomiföreståndare (17).

Willbeck, Aina W.

Maskinist (15).

Haglund, S. H.

En *vaktmästare*. — En *kokerska*, en
baderska, ett *första biträde* (terapiavd.)
(halvtidstjänst), ett *första köksbiträde*, en
kallskänka, ett *förrådsbiträde*, fyra *köks-
biträden*, tre *städerskor*.

Rosenlunds vård- och ålderdoms- hem.

*Skånegatan 1, Sö. (postgirokonto nr
153628); t. 44 02 90 (växel); expeditions-
tid: 8,30—12 och 13—15 (lördagar 8,30—14).*

Den år 1859 beslutade centralisationen av
fattigvårdsanstalterna genomfördes för de södra
församlingarnas del först långt senare. Det be-
dröfliga tillstånd, i vilket de södra fattighusen
befunno sig, föranledde väl år 1874 ett fattig-
vårdsnämndens beslut om upprättande av ett
nytt fattighus på söder, men först 1888 kom
ett dylikt till stånd i och med uppförandet i kv.
Vattenpasset av Södermalms fattighus, varefter
Maria och Katarina fattighus indrogos.

Rosenlunds ålderdomshem, som anstalten år
1898 började benämnas, har ombyggets vid flera
tillfällen. Genom numera vidtagna anordningar
har hemmet erhållit en förändrad karaktär i det
att flera avdelningar inretts till vårdhem i sam-
band varmed hemmets namn år 1940 ändrats
till Rosenlunds vård- och ålderdomshem. Under
1950 har verksamheten vid mödrahemmet Åsö-
gatan 44 nedlagts, varefter denna byggnad än-
drats till vårdhem med 47 vårdplatser.

Rosenlunds vård- och ålderdomshem har f. n. å
vårdhemmen 521 platser, därav 207 avsedda för
män och 314 för kvinnor. Antalet ålderdomshems-
platser utgör f. n. 146.

Å samma stat som Rosenlunds vård- och äl-
derdomshem är även uppfört Guldbärlloppshem-
hemmet (se vidare nedan).

Syssloman (28).

Biltberg, C. H.; träffas säkrast 9—11.

Förste kammarskrivare (23).

Valdén, Y.

Kontorsassistent (18).

Paulson, E. N.

En *Kontorsskrivare*, ett *kanslibiträde*,
ett *kontorsbiträde*, en *telefonist*.

Läkare (18,480 kr.).

Værnéus, A. G.

Förste underläkare (28).

Behm, K. W.; Wortman, f. Keilson, Inda.

Röntgenläkare (10,400 kr.).

Notter, G. W.

Husmoder (2 kl.) (21).

Ahlström, Ester A.

Två *sjukgymnaster*, nitton *översköter-
skor*, en *röntgenöversköterska*, en *labora-
torieöversköterska*, en *arbetsterapeut*, en
sjuksköterska, fyra *vårdarinnor*, ett *rönt-
genbiträde*. — Nitton *vårdarinnor*, etthundra-
femton *sjukvårdsbiträden*.

Predikant (5,508 kr.).

Jonsson, S. J., tf. komminister i Klara förs.

En *organist* (1,392 kr.).

Ekonomiföreståndare (1 kl.) (21).

Lundquist, f. Hedlund, Karin M.

Maskinmästare (19).

Elgborg, G. G.

En *hantverksföreståndare*, en *biträ-
dande ekonomiföreståndare*, två *vaktmä-
stare*, tre *hantverkare*, en *tvättföreståndare*.
— Fem *eldare*, två *hantverkare*, två *gårds-
karlar*, två *diversearbetare* i kök, fem *ko-
kerskor*, en *kallskänka*, ett *första köks-
biträde*, ett *första biträde* (vid terapiavd.),
ett *första matsalsbiträde*, två *matsalsbi-
träden*, ett *förrådsbiträde*, tre *baderskor*,
elva *köksbiträden*, tre *städerskor*.

Oscars och Sofias guldbärlloppshem för åldriga makar »guldbärlloppshemmet».

Skånegatan 1, Sö.; t. 44 02 90.

Med anledning av den förestående femtio-
årsdagen av konung Oscar II:s och drottning
Sofias förmålning beslöt stadsfullmäktige den
1 juni 1907 att till beredande av ett hem för
fattiga, åldriga makar anslå ett belopp av
200,000 kr. samt anhålla hos deras majestäter,
att ifrågavarande hem finge bära namnet »Oscars
och Sofias guldbärlloppshem för åldriga makar».

ävensom att uppdraga åt fattigvårdsnämnden att uppgöra närmare förslag till hemmets åstadkommande. Framställningen i namnfrågan bifölls, och den 20 februari 1911 beslöt stadsfullmäktige hemmets förläggande till kv. Vinkeln i omedelbar närhet av Rosenlunds ålderdomshem samt anslago, vad som utöver förut fonderade medel behövdes att utfylla den till 410,500 kr. beräknade byggnadskostnaden. Hemmet öppnades den 1 oktober 1913. Det har plats för 79 par äldre.

Sysselman.

Se ovan under Rosenlunds vård- och ålderdomshem.

Läkare.

Se ovan under Rosenlunds vård- och ålderdomshem.

Översköterska (15).

Olsson, f. Karlsson, G. Viktoria.

Två vårdarinnor. — Fyra sjukvårdsbiträden, en städerska.

Vårdhemmet Högalid.

Maria Bangata 75, Sv. (postgirokonto nr 2439); t. 68 03 00 (växel); expeditionstid: 8—12 och 13—15 (lördagar och dag före helgdag 8—13,30).

Det år 1773 upprättade »södra frivilliga arbetshuset» övergick år 1844 i »Stockholms stads allmänna arbetshus», vilket år 1864 ombildades till arbetsinrättning. År 1905 förflyttades arbetsinrättningen till nya lokaler vid Maria Ban och Wollmar Yxkullsgatorna å Södermalm, rymmande 1,432 personer. Genom en i början av år 1926 avslutad ombyggnad, varvid en logementsbyggnad inretts till vårdhemsavdelning, reducerades platsantalet till 1,044 för att sedermera minskas med ytterligare 140. Inrättningens namn ändrades år 1926 till vårdhemmet Högalid. Den 16 juni 1947 anvisade stadsfullmäktige 362,000 kr. till ombyggnader vid vårdhemmet, vilken ombyggnad blev färdig år 1950. Platsantalet reducerades i samband härmed till 790 (varav 110 äro uthyrda till Stockholms bespisningsförening).

Å hemmets försörjningsavdelning intagas dels i någon mån arbetsföra män, vilka äro i behov av anstaltsvård, men ej lämpligen böra vårdas å kommunens andra fattigvårdsanstalter, dels nödställda, kommunen tillhörande arbetsföra personer, som sakna stadigt hemvist och önska att intagas å vårdhemmet, dels slutligen även välfredade, avskedade militärer, som tillhört manskapet vid värvad trupp samt inom kommunen befinnas vara i behov av fattigvård. Dessa utgöra en särskild underavdelning, kallad militäravdelningen. Intagna personer äro skyldiga att efter sin förmåga förrätta det arbete inom anstalten, som av sysselmannen dem anvisas. Arbetet be-

står huvudsakligast av vedsågning, bakning, tvätt, mangling, skomakeri, skrädderi och snickeri.

Å hemmets vårdavdelning intagas endast sådana män, som äro i behov av vård men icke av sjukhusvård.

Intagning sker allenast efter remiss av fattigvårdsinspektören på understödsdelegerades vägnar.

Vårdhemmet Högalid har 680 platser för män, varav 412 å försörjningsavdelningen och 268 å vårdavdelningen.

Filial till vårdhemmet Högalid är fr. o. m. år 1942 förutv. upptagningshärbarget vid Östgötagatan 61—63. Anstalten benämnes försörjningshemmet vid Östgötagatan 61—63. — F. n. är filialen uthyrd till Stockholms bespisningsförening (se sid. 281), som där bedriver hotellrörelse.

Sysselman (30).

Silfversparre, C. G. C.; träffas säkrast 8—9,30.

Förste kammarsskrivare (23).

Cronvall, M.

Kammarsskrivare (21).

Vakant, tf. Willny, H. G. W.

Kontorsassistent (18).

Sörenstam, A. I.; en vakant, tf. Lind, f. Andersson, I. E. (Inga-Lisa).

Förste kontorsskrivare (16).

Lind, f. Andersson, I. E. (Inga-Lisa), tjl. (se ovan), tf. Sundström, G. H.

Ett kanslibitråde, tre kontorsbiträden.

Läkare (30).

Höglund, G.

Husmoder (2 kl.) (21).

Lindvall, A. M. E. (Greta).

Två sjukgymnaster (därav en halvtids-tjänst), tolv översköterskor, en laboratorie-översköterska, en arbetsterapeut. — Tretton vårdarinnor, femtioen sjukvårdsbiträden.

Predikant (3,924 kr.).

Movinger, J. S., komminister i Högalids förs.

En organist (1,392 kr.).

Ekonomiföreståndare (1 kl.) (21).

Sundberg, R. E. K. (Stina).

Maskinmästare (20)

(dessutom tilläggsarvode 1,668 kr.).

Petersson, K. I.

Förste maskinist (17).

Holmberger, F.

Två maskinister, sju hantverksföreståndare, två biträdande ekonomiföreståndare, en arbetsförman, en biträdande bagarmästare, en tvättföreståndare, elva förste vaktmästare, tre bilförare, två biträdande tvättföreståndare. — Tre bagare, tre bilförare, en förrädsarbetare, en maskintvättare, fyra kokerskor, fyra matsalsbiträden, två första köksbiträden, en första sömmerska, en sömmerska, två strykerskor, sex tvättbiträden, två baderskor, åtta köksbiträden.

Vårdhemmet Stureby.

Enskede (postgirokonton nr 55406); t. 49 25 00 (växel); expeditionstid: å sysslomanskonto 8,30—12 och 13—15 (lördagar 8,30—14).

Vårdhemmet Stureby, som fullbordades och togs i bruk i början av år 1936, har 660 platser, varav 67 för försörjnings- och 593 platser för vårdhems klientel, varav 322 platser på avdelningen för kroniskt sjuka.

Intagning sker efter överläkarens hörande och remiss av fattigvårdsinspektören på understödsdelegerades vägnar.

Å försörjningsavdelningen intagna personer äro skyldiga att efter sin förmåga förrätta det arbete, som sysslomannen anvisar. Arbetet består huvudsakligast av trädgårdslarbete, tvätt, vävning, snickeri och skomakeri.

Syssloman (30).

(Tilläggsarvode 1,080 kr.).

Nilsson, H. V.; träffas säkrast 9—11.

Förste kammarsskrivare (23).

Sjöberg, J. V. S., tjl. (se sid. 151).

Kontorsassistent (18).

Willny, H. G. W., tjl. (se sid. 278), tf. Lützén, K. B.

Förste kontorsskrivare (16).

Lützén, K. B., tjl. (se ovan); tf. Zederroth, f. Nordmann, H. Vera.

En kontorsskrivare, två kanslibiträden, två kontorsbiträden.

Överläkare (30).

Grahn, K. E. (förordn. t. o. m. ⁸⁰/₄ 1956); mottagningstid: vardagar 9—9.30.

Förste underläkare (28).

Westberg, F. G. O.¹⁾; Eriksson, K. A. H.

Röntgenläkare (14,400 kr.).

Göranson, S. F. O.

¹⁾ Äger åtnjuta fri kost eller däremot svarande ersättning.

Obducent (5,000 kr.).

Bergstrand, A. F.

Husmoder (2 kl.) (21).

Bylund, Tyra K.

Biträdande husmoder (17).

Vakant.

Två sjukgymnaster, tjuga översköterskor, en röntgenöversköterska, en laboratorieöversköterska, en arbetsterapeut, tio sjuksköterskor, ett ljusbadsbiträde. — Tjuguen vårdarinnor, etthundraåtta sjukvårdsbiträden, ett röntgenbiträde.

Predikant (3,924 kr.).

Waller, S. Å. A., komminister i Enskede förs.

En organist (1,392 kr.).

Ekonomiföreståndare (1 kl.) (21).

Engdahl-Nilsen, Svea M.

Maskinmästare (20).

Goude, K. F. H.

Förste maskinist (17).

Sjöström, E. B.

En biträdande ekonomiföreståndare, två hantverksföreståndare, en arbetsföreständerska, sex vaktmästare, en hantverkare, en bilförare, en tvättföreståndare, en biträdande tvättföreståndare, en telefonist. — En reparatör, fyra eldare, en maskintvättare, två diversearbetare i kök, en gårdskar, en sjukbårare, tre kokerskor, en kallskänka, ett första matsalsbiträde, åtta matsalsbiträden, sexton köksbiträden, två strykerskor, fyra tvättbiträden, fem städerskor, fyra baderskor, två sömmerskor, ett första biträde (vid terapiavd.).

Gammelbyns ålderdomshem.

Enskede (postgirokonton nr 55406); t. 49 25 00 (växel); expeditionstid: å sysslomanskonto 8,30—12 och 13—15 (lördagar 8,30—14).

Den 18 juni 1923 beslöto stadsfullmäktige att till hufvudstaden av stadshusets invigning å fyrahundraårsdagen av Gustav Vasas intåg i Stockholm bevilja ett anslag av 350,000 kr. till inrättande av ett nytt ålderdomshem. Den 19 mars 1928 anvisade stadsfullmäktige ytterligare 1,035,000 kr. till uppförande av ifrågakvarande ålderdomshem. Hemmet, som förlagts till egendomen Svedmyran i Enskede, är anordnat enligt s. k. kolonisystem, d. v. s. med ett antal friliggande byggnader, grupperade omkring en ekonomibyggnad med kök, matsalar, en mindre

FVN

sjukavdelning m. m. och omfattar, förutom ekonomibyggnad, 9 ålderdomshemsbyggnader. I varje byggnad, som består av två våningar, äro inredda c:a 15 rum, avsedda för en person. Fem rum disponeras dock t. v. för äkta makar. Därjämte finnes i varje byggnad dagrum, kaffekök och badrum.

Hemmet, som har plats för 166 åldringar, öppnades den 17 juli 1930. Förvaltningen är sedan tillkomsten av vårdhemmet Stureby gemensam med detta.

Syssloman.

Se ovan under vårdhemmet Stureby.

Läkare.

Grahn, K. E.; Westberg, F. G. O. (se även ovan under vårdhemmet Stureby).

Predikant.

Se ovan under vårdhemmet Stureby.

Föreståndarinna (16).

Tågerud, Nanna H.

En vaktmästare, en biträdande föreståndarinna, två vårdarinnor, en portvakt. — En gårdskarl, nio vårdarinnor, fyra sjukvårdsbiträden, en baderska.

Skarpnäcks gård.

Skarpnäcks gård, Enskede; t. 49 20 08 (föreståndarinnan); 48 03 91 (exp. och inspektör).

Under vårdhemmet Stureby sorterar sedan juni 1944 Skarpnäcks gård med 48 vårdplatser, varav 29 å försörjningsavdelning och 19 å ålderdomshemsavdelning. Pensionärerna sysselsättas med jordbruks- och trädgårdsarbete.

Syssloman.

Se ovan under vårdhemmet Stureby.

Föreståndarinna (13).

Nyman, Anna L.

Inspektör (20).

Iwerbo, G. W.

En vaktmästare, en bilförare. — En kokerska, ett första köksbiträde, ett köksbiträde, två städerskor.

Daghärbärgen.

Klara Norra Kyrkogata 5, C.; t. 10 54 09; Bondegatan 44, Sö.; t. 40 48 20; Lilla Nygatan 3—5 (ing. från Yxmedsgränd), C.; t. 20 80 76.

Syssloman och expedition.

Se ovan under vårdhemmet Högalid.

Sex vaktmästare.

Jacques och Galathée Lamms hem för blind.

Hornsgatan 52, Sö.; t. 41 04 11.

Hemmet har tillkommit på grund av en i testamente av änkefru Galathée Lamm år 1913 till staden gjord donation å ett belopp av 100,000 kr., vartill sedermera ytterligare tillkommit donationer av fröknarna Agnes och Ida Lamm å sammanlagt 20,000 kr. Medlen skulle användas till ett hem för behövande blind. Det i anledning härav upprättade hemmet är numera inrymt i en staden tillhörig fastighet, Hornsgatan 52.

Hemmets angelägenheter handhas av en styrelse, bestående av en ordförande och två andra ledamöter jämte tvenne suppleanter, årligen utsedda av fattigvårdsnämnden. Ansökan om inträde å hemmet inlämnas till hemmets styrelse och skall vara åtföljd av läkarintyg, av vederbörande sociala byrå (se sid. 262) utfärdat intyg om medellöshet samt prästbetyg. Den å hemmet åtnjutna vården är ej att hänföra till fattigvård.

Hemmet är t. v. avsett uteslutande för män och har plats för 9 pensionärer.

Reglemente. Fattigvårdsnämndens reglemente 20 juni 1916 för Jacques och Galathée Lamms hem för blind.

Styrelse.

Löwgren, K. G., direktör, ordf. och kassa-förvaltare; Johnsson, J. W., pastor, stadsfullm.; Sjöstrand, G. E., kontorsassistent.

Suppleanter: Ljungberg, I., inspektör; Niwong, f. Stenström, Wera A., fru.

Revisorer.

Fattigvårdsnämndens revisorer granska hemmets räkenskaper.

Föreståndarinna (11).

Vakant, tf. Salin, Göta M.

Ett köksbiträde, en städerska.

Arbetshem.

Enligt 33 § fattigvårdslagen hava lands-ting och städer, som ej deltaga i landsting, ålagts att upprätta särskilda arbetshem för omhändertagande av dels i någon mån arbetsföra behövande, vilka äro i behov av anstaltsvård, men ej lämpligen kunna emottagas eller behållas å ålderdomshem, försörjningshem eller vårdhem, dels ock försörjningspliktiga, vilka jämlikt 71 § samma lag förelagts arbete. Ar-

betshem skall stå under ledning av en styrelse, som har att besluta om intagning i hemmet, samt vara försett med av konungen fastställt reglemente.

Enligt samma lagrum må landsting eller stad, som ej deltagit i landsting kunna av konungen befrias från skyldigheten att upprätta arbetshem, därest sådana i tillräckligt antal i annan ordning komma till stånd. K. m. har den 15 oktober 1926, med hänsyn till att staden i förevarande hänseende vidtagna åtgärder, tills vidare medgivit Stockholms stad sådan befrielse.

Till en början (fr. o. m. år 1919) tjänstgjorde för Stockholms vidkommande en avdelning av dåvarande arbetsinrättningen såsom provisoriskt arbetshem för män och en avdelning vid dåvarande allmänna föreningensinrättningen (sedan S:t Eriks sjuk- och vårdhem) såsom provisoriskt arbetshem för kvinnor.

Enligt avtal mellan staden å ena, samt kristliga föreningen av unga kvinnor och Srenska diakonsällskapet, å andra sidan, har staden såsom arbetshem under åren 1923—1947 disponerat dels arbetshemmet Emaus (för kvinnor) dels ock arbetshemmet Ösbyholm (för män).

I anledning av ovannämnda stadganden i fattigvårdslagen har fattigvårdsnämnden avtalat dels med Mellersta Sveriges arbetshemsförbund om disposition av fem platser för män på Långmora arbetshem, Långshyttan, dels med styrelsen för Malmköpings arbetshem om att två platser för kvinnor ställas till stadens förfogande på Malmköpings arbetshem. För ifrågakvarande platser skall erläggas dels en fast årlig avgift, dels en dagavgift i den mån platserna äro belagda.

Nämnda platser få disponeras också av barnvårdsnämnden.

Arbetarebostadsfonden till minne av den 9 februari 1853.

Denna fond bildades av bidrag, som år 1853 i anledning av konung Oscar I:s återställande till hälsan efter en långvarig sjukdom samt födelsen av kronprins Carls son Carl, subskriberades för att användas till uppförande av sunda och tjänliga bostäder åt arbetare eller därmed jämställda. Fonden förvaltas av en styrelse bestående av sex personer, vilka utses av Stockholms stads fattigvårdsnämnd för två år i sänder. Styrelsen väljer inom sig ordförande. Val av styrelse skall förrättas varje år för halva antalet ledamöter.

Styrelsen åligger att till förverkligande av det med fondens bildande avsedda ändamål använda de medel, som nu redan finnas och framdeles komma att till fonden inflyta samt i sådant avseende vidtaga alla erforderliga åtgärder. Fondens värdehandlingar skola överlämnas till samt förvaras hos och vårdas av fattigvårdsnämnden.

Fondens kapital, som vid början av dess verksamhet var 16,668 rdr banko, hade vid 1955 års slut växt till ca 3,892,000 kr.

Efter förvärf av fastigheterna kv. Ratten 1, 2, 3, 5, 6, 7 och 13 i Brännkyrka församling, uppgår fastigheternas sammanlagda taxeringsvärde till ca 12,500,000 kr.

Lägenhetsbeståndet är ca 1,000 lägenheter.

Reglemente. Fattigvårdsnämndens reglemente 7 mars 1904 för styrelsen för arbetarebostadsfonden till minne av den 9 februari 1853, med ändr. 21 mars 1933 samt 8 och 29 jan. 1945.

Styrelse.

*Ahlén, A. E., civilingenjör, stadsfullm., vice ordf.; Hallström, K. L. F., tjänsteman, ordf.; *Johnsson, J. W., pastor, stadsfullm.; *Ljungberg, I., inspektör; Osbjör, A. A., postkontrollör, stadsfullm.; Robinson, S. N. A., typograf.

Revisorer.

Fattigvårdsnämndens revisorer granska fondens räkenskaper.

Kontor.

Åsögatan 200, Sö. (postgirokonto nr 50259); t. 43 13 57, 44 19 66.

Fondens direktör.

Jernberg, O. E.

Stockholms bospisningsförening u. p. a.

Kontor: Nytorgsgatan 2, Sö. (postgirokonto nr 56174); t. 41 20 28 (expeditionen), 44 84 96 (kassan); expeditionstid: 9—12 och 13—15, lördagar och helgdagsaftnar 9—12.

Centralkök jämte utspisningslokaler för ungdomkarlar hava genom fattigvårdsnämndens försorg anordnats i fastigheterna Malmgårdsvägen 16—18 och Apelbergsgatan 34. För omhändertagande av denna verksamhet, som inrättades år 1932, har bildats en särskild förening, Stockholms bospisningsförening u. p. a., vilken har till ändamål att under samarbete med Stockholms stads fattigvårdsnämnd idka matserveringsrörelse och uthyrningsrörelse åt vissa hjälpbehövande i staden.

På uppdrag av fattigvårdsnämnden driver föreningen hotellverksamhet sedan den 1 november 1941.

Den 1 januari 1956 disponerar föreningen 1,375 platser för män och 415 för kvinnor enligt nedanstående fördelning:

	Antal platser för män	Antal platser för kvinnor
Hotell Glasbruket	208	—
Hotell Tappan	176	—
Hotell Sturen	91	—
Hotell Skarpskytten	117	—

FVN

	Antal platser för	
	män	kvinnor
Hotell Kronoberg	354	—
Hotell Tanto	321	—
Hotell Tullgården	108	—
Hotell Spjutet	—	156
Maria personalhem	—	259

Föreningens angelägenheter handhas av en styrelse bestående av fem ledamöter, valda å föreningens ordinarie sammanträde för ett år. Jämte styrelsen utses årligen tre suppleanter, vilka vid styrelseledamöts avgång inträda i den ordning de äro valda.

Efter överenskommelse med stiftelsen Hem för ungdom (se sid. 571) ombesörjer bespisningsföreningen från och med den 1 januari 1949 dess ekonomiska förvaltning.

På särskilt uppdrag ombesörjer bespisningsföreningen förvaltningen av »Maria personalhem» inom f. d. Maria sjukhus Wollmar Yxkullsgatan 25, fr. o. m. den 1 juni 1952 samt fr. o. m. den 1 december 1954 ett annex med 13 platser »Björngårdsgatan» vid Björngårdsgatan 23.

Vid sammanträde den 15 juni 1953 uppdrog stadsfullmäktige åt bespisningsföreningen att uppföra och inreda ett sjömanshotell av provisorisk karaktär i kvarteret Tullgården vid Hammarbyhamnen samt handhava driften av hotellet. Hotellet omfattar fyra barackbyggnader med 108 platser i 54 dubbelrum. Hotellet öppnades i november 1954.

Stadgar. Stadgar för Stockholms bespisningsförening u. p. a., antagna av föreningen den 2 april 1932, med ändr. 30 juni och 17 okt. 1941 samt 28 maj 1945.

Styrelse.

(Nytt val av styrelse äger rum i april 1956.)

Holmblad, Margit E., kammarskrivare, stadsfullm., vice ordf.; **Mehr**, Hj. L., borgarråd, stadsfullm., ordf.; **Meurling**, Margareta S. M., förste kontorsskrivare, stadsfullm.; **Robinson**, S. N. A., typograf; **Setréus**, I. M., kassör, stadsfullm.

Suppleanter: **Hagström**, f. Svensson, Anna M., studierektor; **Hanson**, P.-O., redaktör, stadsfullm.; **Larsson**, Emil W., assistent, stadsfullm.

Revisorer.

Nandorf, G. J., auktoriserad revisor; **Oshjer**, Å. A., postkontrollör, stadsfullm.

Suppleanter: **Gustavsson**, K. G., tjänsteman; **Johnsson**, J. W., pastor, stadsfullm.

*Expedition.**Intendent och föreståndare.*

Karlberg, G. K. A.; t. 42 10 88; mottagnings-tid: vardagar 9—9,30.

Syssloman.

Jalvén, N. E.; t. 44 60 68.

Kontorsassistent.

Sjöstrand, G. E.; t. 44 84 96.

En kontorsskrivare, två kanslibiträden.

Konsulenter.

Zederroth, S. V.; t. 44 37 00; mottagningstid för manliga gäster: vardagar 9—10,30 samt tisdagar även 17,30—18,30; **Andersson**, f. Eriks-son, Elsa S., stadsfullm.; mottagningstid för kvinnliga gäster vid Hotell Spjutet: vardagar 8,30—10,30 samt tisdagar även 17,30—18,30 (Kristinehovsgatan 35, Sv.; t. 68 51 34).

Två hantverkare, en gårdskar, en söm-merska, en kontorsskänkerska.

Bespisningslokaler.

Malmgårdsvägen 18, Sö.; t. 40 58 63.

Ekonomiföreståndare.

Karlsson, A. H. V.

En kokerska, fyra köksbiträden, två deltidstjänstgörande köksbiträden.

Apelbergsgatan 34, C.; t. 20 67 67.

Ekonomiföreståndare.

Vakant.

Tre köksbiträden.

Hotell för män:

Hotellcentral: *Stora Glasbruksgatan 25, Sö.; t. 42 90 60; öppet 18—9.*

Hotell Glasbruket, *Stora Glasbruksgatan 25, Sö.; t. 42 90 60.*

Hotell Tåppan, *Östgötagatan 61—63, Sö.; t. 42 09 06.*

Hotell Sturen, *Tjärhovsgatan 11, Sö.; t. 44 70 72.*

Föreståndare.

Engquist, J. R.; *Stora Glasbruksgatan 25, Sö.; t. 42 90 60; träffas säkrast vardagar 8—9.*

Sex vaktmästare, två städerskor, åtta deltidstjänstgörande städerskor.

Hotell Tanto, Ringvägen 36, Sö.; t. 43 37 39.

Hotell Skarpskytten, Wollmar Yckullsgatan 74, Sv.; t. 68 57 86.

Föreståndare.

Nilsson, E. E. B.; Ringvägen 36, Sö.; t. 43 37 39; träffas säkrast vardagar 9—11.

Fyra vaktmästare, en värmelednings-skötare, sex städerskor, två deltidstjänstgörande städerskor.

Hotell Kronoberg, Bergsgatan 54, K.; t. 51 53 40.

Föreståndare.

Wennling, K. A. H.; träffas säkrast vardagar 12—16, lördagar 12—13.

Fyra vaktmästare, en städerska, elva deltidstjänstgörande städerskor.

Sjömanshotell:

Hotell Tullgården, Östgötagatan 90, Sö.; t. 42 53 41.

Föreståndare.

Kalén, K. H. E., tf.; träffas säkrast vardagar 9—11.

Tre vaktmästare, två städerskor.

Hotell för kvinnor:

Hotell Spjutet, Kristinehovsgatan 35, Sv.; t. 68 50 26.

Föreståndarinna.

Ander, f. Eriksson, Elsa S., konsulent, stadsfullm. (se sid. 282).

Två biträdande föreståndarinnor, tre städerskor.

Maria personalhem, Wollmar Yckullsgatan 25, Sö.; t. 41 82 36.

Personalhemmet Björngårdsgatan, Björngårdsgatan 23, Sö.

Föreståndarinna.

Parnell, Myrtle E.; mottagningstid: 9—10, 13—14 samt måndagar och fredagar även 18—18.30.

Två portvakter, ett förrådsbiträde, sex städerskor, en halvtidstjänstgörande städerska.

Stockholms beklädnadsförening u. p. a.

Distributionscentral: Slottsbacken 6, C.; t. 21 00 67.

Fattigvårdsnämnden beslöt den 10 november 1941 att tillsammans med vissa enskilda personer bilda en ekonomisk förening för handhavande av inköp och utlåning av beklädnadsartiklar åt hjälpbehövande i öppen vård. Beklädnadsföreningen är avsedd att stå till tjänst även åt andra kommunala eller sociala institutioner än fattigvårdsnämnden. Härmed avses framför allt den beklädnadsutlåning, som sker till barn i stadens folkskolor.

Föreningen bildades vid sammanträde den 8 januari 1942. Dess angelägenheter handhavas av en styrelse bestående av tre ledamöter, valda åt föreningens ordinarie sammanträde för ett år. Jämte styrelsen utses årligen tre suppleanter samt tvänne revisorer jämte ersättare för dessa.

Stadgar. Stadgar för Stockholms beklädnadsförening u. p. a., antagna av föreningen 10 nov. 1941.

Styrelse.

(Nytt val av styrelse äger rum i april 1956.)

Dahlström, A. H., fattigvårdsdirektör, ordf.; **Hagström, f. Svensson, Anna M.,** studierektor; **Oshjer, Å. A.,** postkontrollör, stadsfullm.

Suppleanter: **Cavallin, f. Lindberg, S. M. L.** (Sia), fru; två vakanta.

Sekreterare och redogörare.

Karlberg, G. K. A., intendent (se sid. 282); t. 42 10 88.

Revisorer.

Robinson, S. N. A., typograf; **Nandorf, G. J.,** auktoriserad revisor.

Suppleanter: **Edstam, N. Hj.,** kamrerare; **Se-tréus, I. M.,** kassör, stadsfullm.

Sociala hemhjälsbyrån.

Beträffande den hemhjälsverksamhet, som organiserats av Stockholms stads hemhjälsnämnd, se sid. 333.

Stockholms stads barnavårdsnämnd och i samband därmed stående institutioner.

Barnavårdsnämnden.

(Ungdomsnämnden.)

Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25 (postadress: Stockholm 1; postgirokontonr 3173); t. 2255 00 (växel). För rikssamtal 2253 20. Nämnden sammanträder 1:a och 3:e tisdagen i varje månad kl. 15.

Genom lagen den 13 juni 1902 angående uppfostran åt vanartade och i sedligt avseende försummade barn förordnades, att i varje skoldistrikt skulle finnas en barnavårdsnämnd, med åliggande att taga vård om dylika barn under femton år, som vistades inom distriktet. I Stockholm var folkskoledirektionen [folkskoleöverstyrelsen] barnavårdsnämnd, men direktionen hade överlåtit beslutanderätten i hithörande ärenden åt en särskild, inom direktionen utsedd delegation (barnavårdsnämnden i inskränkt bemärkelse). Sedermera utvidgades den av folkskoledirektionens barnavårdsnämnd utövade verksamheten avsevärt, främst genom tillkomsten av 1917 års lag om barn utom äktenskap, enligt vilken nämnden fick till uppgift att för utom äktenskap födda barn utse barnavårdsmän samt utöva tillsyn över dessas verksamhet. Fr. o. m. år 1920 förledes även det nyinrättade skyddshemmet för flickor å Eknäs samt det från fattigvårdsnämnden till folkskoledirektionen överflyttade skyddshemmet för gossar å Skrubba under barnavårdsnämndens förvaltning.

Vissa barnavårdande uppgifter ankommo därjämte å andra stadens myndigheter. Sålunda hade fattigvårdsnämnden att i enlighet med fattigvårdslagen genom utackordering eller intagning å anstalt omhändertaga nödställda, sjuka och värlösa barn, och hälsovårdsnämnden hade enligt lagen den 6 juni 1902 om fosterbarns vård att utöva kontroll över vården av fosterbarn under sju år.

Stockholms stads barnavårdsnämnd tillkom som självständig nämnd genom en av k. m:t den 8 maj 1925 fastställd instruktion samt trädde i verksamhet den 1 januari 1926.

Enligt lagen den 6 juni 1924 om samhälls barnavård och ungdomsskydd (barnavårdslagen) skall den samhälleliga barnavårdsverksamheten obligatoriskt tillhöra en särskild, för ändamålet inrättad barnavårdsnämnd, som jäm-

väl har att vidtaga åtgärder till skydd för ungdom inom kommunen. Understöd åt barn, som vårdas i sina hem, skola dock utgivas genom fattigvårdsnämnden. Barnavårdsnämnd har att med uppmärksamhet följa de inom kommunen rådande förhållandena i avseende å barns och ungdoms vård och uppfostran samt noggrant tillse, att barn och ungdom, som vistas inom kommunen och äro i den belägenhet, att det enligt barnavårdslagen ankommer på nämnden att ingripa, bli föremål för dess åtgärder. Särskilt åligger det barnavårdsnämnd att taga befattning med misshandlade, vanvårdade eller för annan fara till hälsan utsatta barn samt barn, som äro vanartade eller i fara att bli vanartade, ävensom ungdom, som befinnes föra ett oordentligt, lättjefullt eller sedeslöst liv eller eljest visat svår oart, att omhändertaga nödställda, sjuka och värlösa barn, att övervaka de inom kommunen förefintliga barnavårdsanstaltarnas verksamhet samt att öva kontroll över fosterbarnsvården. Barnavårdsnämnd skall ock verka för förbättrad barn- och ungdomsvård och i sådant syfte söka främja tillkomsten och utvecklingen av barnavårdsanstalter ävensom andra åtgärder till barns och ungdoms välfärd.

Vid handläggning av ärenden rörande ungdomsskydd må barnavårdsnämnd kallas ungdomsnämnd.

I fråga om dels barn under 16 år, som misshandlas eller utsättes för allvarlig vanvård eller annan fara till sin kroppsliga eller själsliga hälsa, dels barn under 16 år, som på grund av föräldrarnas lastbarhet, vårdslöshet eller oförmåga att fostra barnet är i fara att bli vanartat, dels barn under 18 år, som befinnes så vanartat, att särskilda uppfostringsåtgärder krävas för dess tillrättaförande dels och personen i åldern mellan 18 och 21 år, som befinnes föra ett oordentligt, lättjefullt eller sedeslöst liv eller eljest visat svår oart, må barnavårdsnämnd vidtaga vissa i barnavårdslagen angivna åtgärder bl. a. omhändertagande för skyddsuppfostran.

Nödställda, sjuka eller värlösa barn under 16 år kunna i enlighet med barnavårdslagens bestämmelser bli föremål för barnavårdsnämnds ingripande genom omhändertagande för samhällsvård.

Utom sina övriga uppgifter har barnavårdsnämnd eller dess ordförande bl. a. att fullgöra vissa uppgifter enligt föräldrabalken samt enligt

lagarna om förbud för vissa underhållsskyldiga att avflytta från riket, om förskottering av underhållsbidrag till barn, om barnbidrag, om socialregister, om personundersökning i brottmål och om eftergift av åtal mot vissa underåriga, om förbud för barn att idka viss försäljning, enligt förordningen om mödrhjälp, enligt kungörelserna om avgiftsfria resor för barn och husmödrar m. fl.

Enligt beslut av stadsfullmäktige den 19 juni 1944 tillkommer det barnavårdsnämnden att handlägga ärenden angående beklädnadshjälp åt företrädesvis ensamstående, behövande mödrars barn. Nämnden har även påtagit sig uppdra att anskaffa feriehjem för barn i förskolåldern.

Stadsfullmäktige hava den 21 juni 1955 anvisat barnavårdsnämnden medel för barnteaterverksamhet och annan sysselsättning och underhållning för barn (Utl. 1955: nr 198).

För handläggning av adoptionsfrågor inrättades år 1953 en adoptionsbyrå.

Barnavårdsnämnden skall enligt sin den 31 januari 1941 fastställda instruktion handha de uppgifter, som enligt allmän lag eller författning tillkomma barnavårdsnämnd, förvalta stadens barnavårdsanstalter samt ombesörja övriga barnavården och ungdomsskyddet rörande angelägenheter, vilkas vård av stadskollegiet åt nämnden överlämnas. Det åligger nämnden att inom sitt förvaltningsområde lämna stadsfullmäktige, stadskollegiet, vederbörande borgarråd, stadskansliet och stadens nämnder det biträde, som av dem åskas.

Nämnden består av nio ledamöter, vilka jämte nio suppleanter väljas av stadsfullmäktige för två år i sänder. Nämndens ledamöter skola vara a) en lagkunnig, i domarvärv erfaren man, b) en ledamot av fattigvårdsnämnden, c) en i församlings-tjänst inom staden anställd ordinarie präst, d) en vid stadens folkskolor eller fortsättningsskolor anställd lärare eller lärarinna eller en av stadens folkskolinspektörer, e) en läkare samt f) fyra andra för nit och intresse för barn- och ungdomsvård kända personer, därav minst en kvinna. För en var av de ledamöter, som avses under a) b) c) d) och e) utses en suppleant i samma ställning, som föreskrivits i fråga om ledamöterna. För de under f) omfördälda ledamöterna väljas fyra suppleanter, varav minst en skall vara kvinna. Stadsfullmäktige utse en av nämndens ledamöter till ordförande, att tjänstgöra för den tid han är vald till ledamot. Vice ordförande utser nämnden inom sig vid början av varje kalenderår. Vederbörande borgarråd äger, även om han icke är ledamot av nämnden, närvara vid nämndens sammanträden samt deltaga i överläggningarna med rätt att därvid framställa förslag samt få sin mening antecknad till protokollet. Enhanda befogenhet tillkommer barnavårdsdirektören, förste folkskolinspektören och förste stadsläkaren.

Stadsfullmäktiges senaste val av ledamöter och suppleanter i nämnden ägde rum den 7 december 1954 och 12 december 1955.

Beträffande tremannanämnden, se sid. 286.

De administrativa arbetsuppgifterna i samband med de allmänna barnbidragen ombesörjas av arbetslöshetsnämndens expedition (se sid. 322). Ärenden angående mödrhjälp handläggas vid de sociala byråerna (se sid. 263).

Under barnavårdsnämnden sortera nämndens expedition och de under nämnden ställda anstalterna. Barnavårdsdirektören är chef för expeditionen och anstalterna.

Författningar. Instruktion för Stockholms stads barnavårdsnämnd, fastställd av k. m:t 31 jan. 1941, med ändr. (Kf 1940: nr 70, 1946: nr 4, 1947: nr 41). Lag 6 juni 1924 om samhällets barnavård och ungdomsskydd (barnavårdslag), med ändr. Stadga 22 juni 1945 om barnavårdsanstalter (Svf 1945: nr 506). K. kung. 22 juni 1945 om statsbidrag till uppförande eller inrättande av barnhem, med ändr. 30 maj 1947. K. kung. 22 juni 1945 om statsbidrag till driften av barnhem, med ändr.

Ang. övriga författningar, se under de olika avdelningarna.

Stat år 1956. Utgifter: driftbudgeten 41,943,884 kr. (därav engångs 715,640 kr.), dessutom förlagsmedel 3,255,704 kr., kapitalbudgeten, låne-medel, inom linjen 190,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 9,476,724 kr.

Barnavårdsnämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadsfullmäktige).

Mehr, Hj. L., borgarråd, stadsfullm.; t. 54 05 00 (växel); träffas i stadshuset alla vardagar efter överenskommelse (vald som ledamot i fattigvårdsnämnden).

Vice ordförande.

*Malmroth, f. Herlitz, Elsa, fru, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Brodd, f. Lidén, Anna S., fru, stadsfullm.

Forsling, f. Larsson, Ruth L., folkskollärare.

*Franzén, H. P. M., tjänsteman.

*Gauffin, E. F. G., rådmän.

Hallerby, N. E., redaktör, stadsfullm.

*Knös, N. H., överläkare.

*Mogård, J. A. B., kontraktsprost.

Suppleanter¹⁾.

Dalgren, E. S. G., disponent, stadsfullm.

Dahlin, K. A., komminister.

¹⁾ Enligt nämndens beslut skall vid förfall ordföranden ersättas av suppleanten fru Olson, vice ordföranden av suppleanten fru Nordenson, ledamoten hr Hallerby av suppleanterna fru Heyman och hr Dalgren i nu nämnd ordning, ledamöterna hr Franzén och fru Brodd

*Edwall, N. H., assessor.
 *Henström, U. K. A., överlärare.
 Heyman, f. Almstrand, Ingrid, fru.
 Johnson, G. E., med. kand.
 *Nordenson, f. Lagercrantz, Clare, fru.
 *Olson, f. Gustafsson, Lilli E., fru.
 *Vigedal, B. R., studieombudsman, stadsfullm.

Sekreterare (3,448—1,500 kr.).

Lundin, E. F., organisationsdirektör (se sid. 123)
 (för allmänna ärenden); Kinell, E. A. T.,
 inspektör (se sid. 289) (för ärenden enligt
 barnavårdslagen m. m.).

Barnavårdsnämndens delegerade.

Familjedelegerade.

Vigedal, B. R., ordf.; Brodd, f. Lidén, Anna S.;
 Forsling, f. Larsson, Ruth L.; Gauffin, E. F. G.,
 vice ordf.; Heyman, f. Almstrand, Ingrid;
 Jonsson, G. E.

Ungdomsdelegerade.

Hallerby, N. E., ord.; Mogård, J. A. B.; vice
 ordf.; Franzén, H. P. M.; Knöös, N. H.;
 Malmroth, f. Herlitz, Elsa; Olson, f. Gustafsson,
 Lilli E.

Särskilda delegerade.

(För behandling bl. a. av ärenden rörande adop-
 tion och arbetsförelägganden.)

Franzén, H. P. M., ordf.; Dalgren, E. S. G.,
 vice ordf.; Edwall, N. H.; Jonsson, G. E.;
 Nordenson, f. Lagercrantz, Clare.

Anstalts- och byggnadsdelegerade.

Mehr, Hj. L., ordf. (endast vid behandlingen av
 byggnadsfrågor); Mogård, J. A. B., ordf. (vid
 behandlingen av ärenden, som ej röra byggnads-
 frågor); Brodd, f. Lidén, Anna S.; Dalgren,
 E. S. G.; Edwall, N. H.

Suppleanter: Dahlin, K. A.; Heyman, f. Alm-
 strand, Ingrid; Olson, f. Gustafsson, Lilli E.

Familjerådgivningsdelegerade.

Mehr, Hj. L., ordf.; Gauffin, E. F. G.; Hal-
 lerby, N. E.; Henström, U. K. A.; Heyman,
 f. Almstrand, Ingrid; Malmroth, f. Herlitz,

av suppleanterna hr Vigedal och fru Olson i
 här nämnd ordning. Därest vid förfall för ordi-
 narie ledamot suppleant från samma parti ej
 finnes tillgänglig, skall suppleanternas inkallelse
 till tjänstgöring bestämmas efter deras tjänstetid
 i nämnden och alltså ske i följande ordning:
 fruar Nordenson och Heyman, hrr Vigedal och
 Dalgren samt fru Olson.

Elsa; Thorsson, f. Bagger-Sjöbäck, Inga M.;
 Westberg, S. V.

Delegerad för granskning av foster- hemsredogörelser och inspektions- rapporter.

Nordenson, f. Lagercrantz, Clare.

Ungdomsstyrelsen.

(Delegerade för ungdomsverksamhet.)

Stadsfullmäktige beslöt den 18 april 1955,
 att för barnavårdsnämndens förebyggande ung-
 domsverksamhet och för den tidigare under åren
 1949—1955 av Stockholms stads ungdoms-
 styrelse (se kommunalkalendern år 1955, sid.
 340) bedrivna verksamheten skulle inrättas en
 särskild delegation inom nämnden. I och med
 att denna delegation trädde i funktion under
 hösten 1955, upphörde ungdomsstyrelsen såsom
 självständigt organ. Delegationen består av nio
 av barnavårdsnämnden utsedda ledamöter, av
 vilka fem utses bland nämndens ledamöter och
 fyra skola representera ungdomsråden och andra
 i det praktiska ungdomsarbetet verksamma
 krafter.

Mehr, Hj. L., ordf., Dalgren, E. S. G., vice
 ordf., Edwall, N. H., Forsling, f. Larsson,
 Ruth L.; Vigedal, B. R. (valda bland barna-
 vårdsnämndens ledamöter); Floström, A. I.,
 med. lic., Jansson, E. G. W., tjänsteman,
 Carlsson, K. Sören, ombudsman, stadsfullm.,
 Isgård, f. Landin, Inga H. M., fru (valda
 som representanter för den frivilliga ungdoms-
 verksamheten).

Tremannanämnden.

Med hänsyn till det nära sambandet mellan
 barnavårdsnämndens och fattigvårdsnämndens
 verksamhet föreskrives i barnavårdslagen, att,
 i den mån så provas påkallat, representan-
 ter för dessa nämnder eller nämnderna i deras
 helhet böra sammankomma för rådgivning om
 allmännyttigheter, som beröra bådas verksamhet.
 Äro beträffande visst ärende barnavårdsnämnden
 och fattigvårdsnämnden av olika mening, vilken-
 dera myndigheten som har att ingripa, bör ären-
 det överlämnas till en tremannanämnd, be-
 stående av den för båda nämnderna gemensamma
 ledamoten samt ytterligare en för ett år utsedd
 ledamot från vardera av nämnderna. Denna nämnd
 avgör, vilken av myndigheterna som skall taga
 befattning med ärendet.

Johnsson, J. W., pastor, stadsfullm. (utsedd av
 fattigvårdsnämnden); Malmroth, f. Herlitz, Elsa,
 fru, stadsfullm. (utsedd av barnavårdsnämnden);
 Mehr, Hj. L., borgarråd, stadsfullm.
 (självskriven såsom ledamot i såväl fattig-
 vårdsnämnden som barnavårdsnämnden).

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse årligen i december tre revisorer jämte två suppleanter för granskning av barnavårdsnämndens och nykterhetsnämndens räkenskaper och förvaltning under nästföljande år.
Danielson, P. G. F., direktör, stadsfullm., ordf.
Hermansson, K. T. E., f. d. skolvaktmästare.
Olsson, Svea M. E., fröken.

Suppleanter:

Bergvall, Birgitta, kontorist.
Johnsson, f. Johnson, Vera E., soc. stud.

Central förvaltning.**Barnavårdsnämndens expedition.**

Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25; t. 2255 00 (växel); expeditionstid: 10—14 (måndagar åren 17—19). (Se f. ö. nedan under resp. avdelningar.)

Barnavårdsnämndens expedition fungerar som nämndens utredande och verkställande organ. Den är uppdelad på följande avdelningar, nämligen kansliet med därunder lydande inspektionen för barnavårdsanstalter, sociala avdelningen omfattande expedition samt familjebyrå, ungdomsbyrå, vårdbyrå, adoptionsbyrå, kameralbyrå och sommarbarnsbyrå, barnavårdsmannaavdelningen med därunder hörande barnavårdsmanna- byrå och bidragsbyrå, ekonomiavdelningen, fritidsavdelningen, psykiska barn- och ungdomsvården samt familjerådgivnings- byrån. Från och med år 1952 ha samtliga i sociala nämndhuset placerade förvaltningar gemensam expeditionsvaktspersonal, som är anställd vid arbetslöshetsnämnden.

Stadsfullmäktige beslöt den 19 december 1952 godkänna ett förslag till omorganisation av nämndens centrala förvaltning, vilken avslutats år 1955.

Stat år 1956. (Central förvaltning.) Utgifter: driftbudgeten 16,306,415 kr. (därav engångs 26,700 kr.), dessutom förlagsmedel 2,588,500 kr.; inkomster: driftbudgeten 2,626,090 kr.

(Ersättning för underhåll och vård.) Inkomster: driftbudgeten 2,376,000 kr.

(Bidrag till atomstående inrättningar.) Utgifter: driftbudgeten 7,465,248 kr., dessutom förlagsmedel 487,404 kr.; inkomster: driftbudgeten 417,884 kr.

Barnavårdsdirektör (B 19).

Granath, K.-E. (förordn. t. o. m. ³⁰/₉ 1958); mottagningstid: 9—10.

Överläkare (7,008 kr.).

Alm, E. I.; mottagningstid: tisdagar och fredagar 13,30—14,30.

Kansliet.

Vid kansliet emottagas alla till nämnden inkommande ärenden. Allmänna ärenden diarieföras vid kansliet, övriga ärenden vid respektive avdelningar. Vid kansliet fullgöras förekommande utredningar och handläggas personalärenden. Till kansliet är knuten inspektionen av i staden befintliga barnavårdsanstalter och i barnhemsplanen för Stockholms stad intagna barnhem.

Kontorschef (33).

Linnér, H. R. G.

Kamrerare (28).

Strömberg, R. I.

Förste kontorsskrivare (registrator) (16).

Hallinus, Märta M.

En första telefonist, fem telefonister.

Utredningsbyrån.**Sekreterare (31).**

Söderberg, S. O. G.

Notarie (26).

Vakant, *tf.* **Klackenberg, G. E.**

Förste kammarskrivare (23).

Vakant, *tf.* **Karlsson, K. G. V.**

Kammarskrivare (21).

Klackenberg, G. E., tjl. (se ovan), *tf.* **Bergquist, C. M.**

Förste amanuens.

Vakant.

Personalbyrån.**Notarie (26).**

Åkerstam, O. G.

Förste kammarskrivare (23).

Anagrius, B. F., tjl. (se sid. 292), *tf.* **Lundberg, M. R.**

Kontorsassistenter (18).

Arehed, N. J. S.; Jansson, Dagmar E.

Förste kontorsskrivare (16).

Kalén, f. Elisson, Ulla M.; Lundberg, f. Gustafs- son, Ingegerd S. A.

Kontorsskrivare (13).

Strömbäck, f. Hillström, I. Margareta; två vakanta.

Två kanslibiträden, tre kontorsbiträden.

BvN

Barnstugebyrån.

Inspektör (26).

Skagemark, K.-L.

Kammarsskrivare (21).

Sköld, f. Wennerberg, Ingrid.

Förste assistent (20).

Hilton-Brown, f. Ehnbohm, G. E. (Gun).

Kontorsskrivare (13).

Sjöström, Elsbro M.

Ett *kanslibiträde*.

Skrivcentralen.

Kontorsskrivare (13).

Andersson, Barbro E.; en vakant.

Ett *kanslibiträde*, fem *kontorsbiträden*.

Anstaltsinspektionen.

Förste assistenter (20).

Lindblom, Helena¹⁾; Westling, Ina B.¹⁾; Janson, Brita S., tjl.¹⁾

Sociala avdelningen.

Vid expeditionen emottagas de till sociala avdelningen inkommande ärendena, vilka efter registrering fördelas på avdelningens olika byråer. Expeditionen handhar placeringen av omhändertagna i barnhem och utfärdar ansökningar och ansvarsförbindelser till anstalter av olika slag samt ombesörjer de omhändertagnas kyrko- och mantalsskrivning. På expeditionen verkställas vissa utredningar angående omhändertagande av barn för samhällsvård samt handläggas frågor om utskrivning av barn. Efter det utredning avslutats och beslut fattats i ärendena, expedieras dessa genom expeditionen. På begäran av domstol utföras genom expeditionen utredningar i vårdnadsmål. Till expeditionen är knuten en särskild övervakningssektion, som anskaffar övervakare, lämnar dessa råd och anvisningar, utövar tillsyn över övervakarnas verksamhet och granskar deras rapporter samt handhar kurativa uppgifter för övervakningsklientelet. Under expeditionen sorterar även inspektionen av nämndens ungdomshem.

Vid familjebyrån handläggas ärenden i anledning av anmälningar enligt 17 § barnavårdslagen angående barn under 14 år samt undantag från förbudet mot barns användande vid offentliga föreläsningar.

Vid ungdomsbyrån handläggas ärenden i anledning av anmälningar enligt 17 § barnavårdslagen avseende barn och ungdom i åldern 14

—20 år samt remisser rörande åldersdispens för giftermål, ätelseförgift och villkorlig dom. Ungdomsbyrån ombesörjer föreskriven delgivning och underställning av beslut om skyddsuppföstran liksom placeringen av för skyddsuppföstran på ungdomsvårdsskola omhändertagna. För den uppsökande kurativa verksamheten bland bostadslösa, kringdrivande ungdom finnes särskild personal anställd vid byrån. Två av byråns assistenter äro placerade som kontaktmän hos kriminalpolisen och fullgöra där vissa utredningar.

Vårdbyrån handhar placeringen av omhändertagna såväl vid utackordering i enskilt hem som vid intagning i utbildningsanstalt. Byrån anskaffar fosterhem, träffar avtal med fosterföräldrar samt bestämmer eller föreslår fosterlöner och andra ersättningar.

För varje utackorderingsområde i landsorten utser barnavårdsnämnden lokalombud, som skall uppsöka och föreslå hem, lämpliga att mota barn för vård och uppföstran, samt ha tillsyn över de barn, som nämnden utackorderat inom distriktet. Lokalombudens verksamhet ävensom fosterhemmen inspekteras av nämndens tjänstemän. K. mt har den 30 december 1955 medgivit barnavårdsnämnden fortsatt befrielse under år 1956 från kontroll från vederbörande vistelsekommuns barnavårdsnämnds sida över de till fosterhem utom Stockholm överlämnade barnen.

Vårdbyråns stockholmssektion utövar tillsyn över alla fosterhem inom kommunen i syfte att trygga, att fosterbarnen komma i åtnjutande av tillfredsställande vård och uppföstran samt, i händelse av sjukdom, den vård, som av omständigheterna påkallas.

Med fosterbarn förstås barn under sexton år, som fostras i annat enskilt hem än hos föräldrarna eller särskilt förordnad förmyndare, vilken har vårdnaden om barnet. Sådant barn skall stå under barnavårdsnämndens tillsyn enligt 7 kap. barnavårdslagen.

I fråga om tillsynen över av nämnden omhändertagna barn, vilka äro utackorderade i enskilda hem inom staden, har nämnden förordnat, att jämväl sådana barn skola stå under tillsyn av vederbörande inspektis. Vidare utöva inspektiserna tillsyn över vården av späda utomäktenskapliga barn, som hava barnavårdsman i Stockholm, i de fall, då barnen icke äro inskrivna vid barnavårdscentral. Sådant tillsyn äger rum, även om barnen icke äro fosterbarn utan befinna sig hos sina föräldrar eller endera av dem.

Vårdbyrån handlägger även ansökningar om beklädnadshjälp.

Till Nyboda hemmet är knuten en utrustningsavdelning, vilken har till uppgift att utrusta barn som skola utackorderas samt att ombesörja barnens resor till och från fosterhem.

Adoptionsbyrån mottager anmälningar från såväl dem vilka önska få barn placerade i blivande adoptivhem, som från dem vilka önska adoptera barn. Byrån verkställer undersökning

¹⁾ Nuv. inneh. första inspektis 21.

av anmälda adoptivhem och handhar placeringen av barn, som anmälts till adoption. Dessutom fullgör byrån det utredningsarbete, som ligger till grund för de yttranden i adoptionsärenden, som nämnden enligt lag har att avgiva till domstolarna. Jämväl skall byrån svara för inspektionen av vårdan av barn, vilka byrån placerat i blivande adoptivhem.

Kameralbyrån utbetalar fosterlöner, vårdavgifter och andra ersättningar för omhändertagna, uttager ersättning för vårdkostnader av staten, hemortskommuner och enskilda ersättningskyldiga och handlägger ärenden rörande ersättning till andra barnavårdsnämnder för vård åt barn med hemortsrätt i Stockholm.

Sommarbarnsbyrån handhar de arbetsuppgifter som sammanhånga med de av statsmedel helt eller delvis bekostade ferieresorna för barn och husmödrar, samt den av nämnden sedan år 1942 bedrivna feriebarnsverksamheten, som avser att bereda sommarvistelse i enskilda hem på landet för barn under skolåldern.

Chef för avdelningen är en avdelningsdirektör, vilken även fungerar som ställföreträdare för barnavårdsdirektören.

Författningar. K. kung. 30 nov. 1934 med vissa föreskrifter i anledning av barnavårdslagen, med ändr. K. kung. 24 sept. 1937 om statsbidrag till vissa kostnader enligt barnavårdslagen m. m. K. mts stadga 22 juni 1945 om fosterbarnsvård och fosterbarnskontroll (Kfh 1946: sid. 555). Lag 22 juni 1939 om särskild förundersökning i brottmål, med ändr. Lag 19 maj 1944 om eftergift av åtal mot vissa underåriga, med ändr. Lag 22 juni 1939 om villkorlig dom, med ändr. Strafflagen 14 kap. 45 §. K. förundersökningskung. 19 dec. 1947, med ändr. Lag 30 dec. 1952 med vissa bestämmelser om påföljd för brott av underårig. K. förordn. 10 dec. 1897 ang. förbud mot barns användande vid offentliga förevisningar, med ändr. K. kung. 30 dec. 1955 ang. befrielse för Stockholms stads barnavårdsnämnd från tillämpning av bestämmelserna i 7 kap. barnavårdslagen (Kf 1955: nr 55). K. kung. 8 juni 1951 ang. ferieresor för barn och husmödrar m. m., med ändr.

Avdelningsdirektör (B 15).

Edvall, N. G. F.; mottagningstid: 10—12.

Expeditionen.

Inspektör (26).

Jonsson, B.

Biträdande inspektör (21)

(för vårdnadsmålsutredningar).

Vakant.

Förste assistenter (20)

(för ärenden rörande anmälningar och utskrivningar).

Jonsson, Karin M.; Olsson, Anna M.; Sörenstam,

f. Karlsson, Elsa; mottagningstid: 8,30—16,15, måndagar även 17—19.

Förste assistent (20)

(för inspektion av ungdomshem).

Lundborg, M. R., tjl. (se sid. 287), *tf.* Övelius, K. B.

Assisterter (18).

Wretström, E. G. V. B.; Carlsson, f. Kvist, Lilly M.

Förste kontorsskrivare (16).

Rydén, Karin M.

Kontorsskrivare (13).

Olin, Annie G. H.; Rönnqvist, M. M. (Maj); Wiklund, f. Berndtsson, Gerd E. V.

Aderton *kanslibiträden*, nitton *kantorsbiträden*, en *reseledare*, en *vårdarinna*, en *sömmerska*, ett *expeditionsvaktsbiträde*.

Övervakningssektionen.

Assisterter (19).

Marcus, f. Jonsson, Ann-Helén; Wikström, f. Humble, S. V. Marianne.

Familjebyrån.

Inspektör (26).

Blomström, K. G. C.

Biträdande inspektör (21).

Iveroth, Märta S.

Assisterter.

(Mottagningstid: tisdagar—lördagar 10—12, måndagar 17—19.)

Björkman, f. Norstedt, Gunnel M. (18); Drewry, Rauveig B. (18); Heyman, f. Erkes, A. M. (Anna-Greta) (19), tjl.; Lemdahl, f. Hornwall, Britt-Marie (19), tjl.; Michanek, f. Petersson, Elsie I. (19); Rabbinowitz, Katy M. (18); Rapaport, f. Nördén, D. Monica E. (19); Thörnberg, Ulla-Monika (18); Wallander, f. Wallander, Mary L. (19); Sten, f. Carlsson, Dagmar M., *tf.*; Troeng, f. Montell, E. Ulla M., *tf.*; Warntorp, f. Forsberg, Margit, *tf.*

Ungdomsbyrån.

Inspektör (26)

(uuv. inneh. 27).

Kinell, E. A. T.

Biträdande inspektörer (21).

Håkanson, Karin T. M.; Bungerfeldt, G. G.; Videmyr, A. H.

Assistenter.

(Mottagningstid: tisdagar—lördagar 10—12, måndagar 17—19.)

Bergquist, C. M. (19), tjl. (se sid. 287); **Björnsäter, B.** (19); **Bornby, C. A. T.** (19); **Dahl, f. Victorin, Birgit A. M.** (19); **Ekvall, I. A. B.** (19); **Hedén, f. Widenstål, Solveig E. C.** (18); **Jarl, S. O. B.** (18), tjl. (se sid. 292); **Ljungström, O. B.** (19); **Mellberg, S. E. H.** (19); **Mellin, O. R.** (19); **Renborg, f. Tingsten, K. G. (Kaj)** (19); **Robertson, T. O.** (18); **Rydén, f. Hedberg, Kjerstin** (19); **Sandqvist, f. Forssell, G. M. (Gertie)** (19); **Svanberg, R. B.** (18); **Svanström, S. G.** (19); **Yderstam, B. G.** (19); **Övelius, K. B.** (19), tjl. (se sid. 289); **Ericsson, K. H., tf.**; **Lindgren, E. A., tf.**; **Melin, B. E., tf.**; **Portefaux, E., tf.**; **Sjöstrand, L. E., tf.**; **Urberg, A. I., tf.**

Vårdbyrån.

Inspektör (26)

(nuv. inneh. 27).

Falk, A. V.

Stockholmssektionen.

Första inspektris (21).

Hjalmarson, Karin R. E.; mottagningstid: 9—12, måndagar även 17—19.

Inspektriser (17).

(Tel.: se personalavdelningen eller telefonkatalogens yrkesregister. Telefontid i bostaden: 8,30—9,30.)

Ahlberg, Rut I.; **Björklund, Elsa I. O.**; **Djufors, Ada E.**; **Ehnbom, Inga J. M.**; **Högrell, E. Blenda L.**; **Lind, Karin**; **Norberg, H. Elisabet**; **Ohlsson, Anna-Stina**; **Westin, I. H. M. (Inga)**; en vakant.

Landsortssektionen.

Inspektriser (19).

Aashamar, Aaslaug; **Ewertz, Margareta I. H.**; **Lindström, Ulla R.**; **Nilsson, f. Fahlén, Anna-Britta M. A.**; **Parmsten, A. Valborg**; **Sjöman, A. Brita H.**

Kontorsskrivare (13).

Brunius, f. Öberg, Margareta C.; **Endre, Greta E. L.**; **Wall, f. Geson, R. Margit, tjl.**
Ett kanslibitråde, ett kontorsbitråde.

Adoptionsbyrå.

Vasagatan 15—17, 1 tr., C.; t. 22 55 00.

Inspektör (24).

Juhlin, Dagmar A. M.

Förste assistent (20).

Johansson, Majli K. M.

Assistent (19).

Wikström, Ester J.

Läkare (konsulterande).

Nordlund, Elsa-Brita.

Kameralbyrån.

Kamrerare (26).

Frisk, J. S. H.

Förste assistenter (20).

Hedlund, A. G. A.¹⁾; **Hultcrantz, E. V.**; **Schwartz, G.¹⁾**; **Lindstedt, O. H., tjl., tf.**; **Molander, E. A.**

Förste kontorsskrivare (16).

Nybom, Carmen H.

Kontorsskrivare (13).

Andersson, f. Stark, Kerstin I.

Förste expeditionsvakt (12).

Kjellqvist, E. G. A.

Sommarbarnsbyrån.

Bryggargatan 6 A, 2 tr., C.; t. 21 41 50 (expeditionen). För ferieresor: t. 21 41 46.

Föreståndare (6,162 kr.).

(Ej helårstjänst.)

Vakant, *tf.* **Perup, J. W.**; t. 21 41 54.

Förste kontorsskrivare (16).

Haag-Pehrson, Signe M.

Barnavårdsmannaavdelningen.

Barnavårdsmanabyrån. — Enligt föräldrabalken den 10 juni 1949 skall för barn i äktenskap barnavårdsman förordnas, såframt föräldrarna leva åtskilda på grund av särdring eller efter vunnen hemskillnad eller deras äktenskap är upplöst samt antingen den av föräldrarna, som tillerkänts vårdnaden om barnet, gör framställning om sådant förordnande eller barnavårdsnämnden av särskild anledning finner det erforderligt. För adoptivbarn skall vad nu sagts äga motsvarande tillämpning.

För barn utom äktenskap skall barnavårdsman alltid förordnas. Så snart nämnden erhållit kännedom om, att ett barn blivit fött utom äktenskap eller anmälan mottagits om den blivande moderns havandeskap, skall förordnande för barnavårdsman utfärdas.

Barnavårdsman förordnas av barnavårdsnämnden i den församling, där den, som har

¹⁾ Nuv. inneh. kammarskrivare 21.

vårdnaden om barnet, är kyrkobokförd, eller, om vårdnadshavaren icke är kyrkobokförd i riket, där denne vistas. Barnavårdsmannens allmänna uppgift anges i lagen vara att bistå den som har vårdnaden om barnet med råd och upplysningar samt tillse, att barnets rätt och bästa behörligen tillvaratas. Särskilt åligger det honom att sörja för att barnets börd fastställs, när det är fött utom äktenskap, samt att barnet tillförsäkras underhåll. Därjämte skall han biträda med indrivande och tillhandahållande av underhållsbidrag. Avtal om periodiskt utgivande av framtida underhållsbidrag är ej giltigt utan hans godkännande. Uppdraget som barnavårdsman upphör, när barnet fyllt aderton år. Om särskild anledning därtill föreligger, kan nämnden förlänga uppdraget, dock ej längre än till dess barnet fyllt tjuguet år.

Över barnavårdsmannens verksamhet skall tillsyn övas av barnavårdsnämnden, varjämte nämnden bör bistå barnavårdsmannen i hans verksamhet samt lämna honom erforderliga råd och upplysningar. Det åligger nämnden att årligen granska av barnavårdsmannen förda anteckningar och — i förekommande fall — räkenskaper. Rörande återkrav av underhållsbidrag mot barnafäder har denna verksamhet överförs på bidragsbyrån (se nedan). Nämnden har även att pröva avtal, som innefattar åtagande att till barnets underhåll utgiva visst belopp en gång för alla, samt mottaga och besluta om användningen av sådant belopp.

I några fall hava därtill lämpliga personer av intresse för modern och barnet åtagit sig att utan ersättning vara barnavårdsmän. I övrigt utföres barnavårdsmannarbetet av hos nämnden anställda barnavårdsmän.

Barnavårdsmannabyrån har även att handlägga ärenden rörande äktenskaplig börd för vissa barn (bördsärenden). Dessutom bistår byrån barnavårdsmän på andra orter med utredningar rörande barnavårdsmannaverksamhet.

Bidragsbyrån handlägger ärenden enligt lagen om förskottering av underhållsbidrag till barn (bidragsförskott). Enligt nämnda lag äger barn under 16 år, vars fader är bidragspliktig, att under vissa förutsättningar av allmänna medel erhålla förskott å det underhållsbidrag, som fadern icke erlägger. Barnets representant äger att hos barnavårdsnämnden i den kommun, där barnets moder senast blivit mantalskriven, göra ansökan om bidragsförskott. För lämnat bidragsförskott inträder barnavårdsnämnden i barnets rätt till underhållsbidrag gentemot fadern. I den mån nämnden ej kan uttaga ersättning av fadern, är nämnden berättigad till gottgörelse av staten för $\frac{3}{4}$ -delar av utgivna bidragsförskott.

Bidragsbyrån har även att förmedla in- och utbetalningar av underhållsbidrag liksom att enligt fullmakt vidtaga kravåtgärder mot underhållsskyldiga för barnavårdsmännens räkning. Vidare har byrån att handlägga ärenden rörande arbetsföreläggande mot försumliga barnafäder.

Författningar. Föräldrabalken 10 juni 1949. Lag s. d. om införande av föräldrabalken. K. kung. 28 april 1950 med föreskrifter om barnavårdsmans verksamhet och tillsynen därå. Lag 11 juni 1943 om förskottering av underhållsbidrag till barn (bidragsförskottslag), med ändr. K. kung. med bestämmelser ang. tillämpningen av bidragsförskottslagen.

Byråinspektör (31).

Holmgren, f. Almgren, Doris D. A.; mottagnings-tid: 10—12.

Barnavårdsmannabyrån.

Inspektör (26).

Öström, L.

Förste barnavårdsman (20).

Axelsson, f. Magnusson, Helfrid M.

Barnavårdsmän (18).

Mottagnings-tid: tisdagar—lördagar 9,30—12,30, måndagar 17—19. (Tel.: se ovan samt personalavdelningen.)

Ahldin, Dagmar Ch. M.; Björklund, J. M. (Hanna); Carlson, f. Nyström, Birgit E. E.; Carlsson, f. Hjelm, Ingrid M. E., tjl.; Dahlquist, f. Olofsson, K. (Ina); Danielsson, Karin V.; Ericsson, f. Lundholm, K. Elisabeth; Gustafson, f. Larsson, Marianne L.; Gårdö, f. Malmgård, Gunborg M., tjl.; Hedrén, G. G. A.; Hellqvist, f. Möller, R. Dagny S.; Hellung, f. Sandstedt, E. Margit O.; Jacobsson, f. Johansson, A. K. (Stina); Jarre, f. Francén, Svea K.; Johanson, f. Horvitz, Inga C.; Lilienberg, f. Åkermark, Elsa; Lindberg-Nelson, Siri H. M.; Molander, E. A., tjl. (se sid. 290); Nilsson, f. Hallgren, A. M. (Anna-Greta); Nordhagen, f. Näslund, Ella V.; Olsson, f. Lindqvist, Eva H. K.; Olsson, f. Lönnnerblad, Hedvig K. A. S.; Ormégard, f. Larsson, M. P. E. (Greta); Pravit, f. Webe, Margit A. C.; Sandell, f. Kempe, H. Margareta; Silverbäck-Göransson, Greta G.; Skagemark, f. Lundqvist, E. Carin; Springfield, f. Melin, G. A. Linnéa; Sundström, N. G.¹⁾; Svensson, Ingegård; Tiles, Jenny; Westlund, f. Lindqvist, D. A. Margareta, tjl.; Westrell, f. Steinwall, Märtha A.; Östergren, Elsie A. M.; Österholm, E.; Axelsson, f. Leopoldsson, Siv B., tf.; Ekström, f. Nordström, J. Ingegerd, tf.; Nilsson, Svea B., tf.; Norman, f. Fransson, Gerd M., tf.; Thun, f. Sandgren, Margareta E., tf.

Assistent (18).

Lundberg, E. P.

Kontorsskrivare (13).

Andersson, f. Magnusson, Siw I.

Fem kanslibiträden, fem kontorsbiträden.

¹⁾ Nuvar. inneh. assistent 19.

BvN

Bidragsbyrån.

Förste kammarskrivare (23).

Perup, J. W., tj. (se sid. 290), *tf.* Anagrus, B. F.

Förste assistenter (20).

Bergquist, E. J.; Brehm, f. Strandberg, Ella; Ekdahl, A. Å.; Frykman, N. R.; Hyllengren, f. Hansen, K. Elisabet; Härsing, f. Sundberg, Margit L.; Rosenlund, T. L.

Femton kanslibiträden, nio kontorsbiträden.

Ekonomiavdelningen.

Postgirokonto nr 2743.

Avdelningen har att handlägga ärenden av ekonomisk-administrativ art, berörande dels den centrala förvaltningen dels och barnavårdsnämndens anstalter. Bland ifrågakommande ärenden märkas dylika angående statförslag, upphandling, räkenskaper och bokslut, vård av inventarier och fastigheter etc.

Intendent (33).

Essén, E. R.

Expeditionen.

Byråassistent (24)¹ och Förste kammarskrivare (23).¹

Kanerud, K. Å. (syssloman för barnavårdscentraler och anstalter för halvöppen barnavård). Sköld, K. G. E. (syssloman för barnhemmen samt ungdomshemmen).

Kammarskrivare (21).

Appelqvist, G. V.

Ett kanslibitråde.

Inköpsbyrån.

Förste kammarskrivare (23).

Åkerberg, C. P.

Kontorsassistenter (18).

Cederlund, f. Cederlund, Aina M.; Ohrlander, f. Bengtsson, I. E. M. (Greta); Kristoffersson, J. Å.; en vakant.

Ett kontorsbiträde.

Redovisningsbyrån.

Förste kammarskrivare (23).

Hoff, A.

¹ Enligt organisationsplanen är av dessa tjänster den ena upptagen såsom byråassistent i lönegrad 24 den andra såsom förste kammarskrivare i lönegrad 23. Nuv. inneh. syssloman 26.

Förste kontorsskrivare (16).

Lindskog, f. Pettersson, Barbro E. M.

Fyra kanslibiträden, två kontorsbiträden.

Dessutom vid Stockholms stadsmissions barnhem för gossar vid Bostorp (Södermanland) en ord. folkskollärare och två e. o. folkskollärare. (Befattningarna äro uppförda å barnavårdsnämndens lönestat och tillhöra Stockholms skoldistrikt samt tillsättas av folkskoleledningen, som utövar överinseende över undervisningen vid barnhemmet.)

Fritidsavdelningen.

Lilla Nygatan 8, C.; t. 20 62 03, 20 45 29.

Avdelningen, som inrättades år 1942, utgör nämndens organ för handläggning av sådana till nämndens verksamhet hörande ärenden, vilka avse befrämjandet av åtgärder till ungdoms välfärd. Till avdelningens arbetsuppgifter hör att ordna ungdomsarbetet i nämndens ungdomsgårdar, att handhåva de kurser för utbildning av ungdomsledare, som av nämnden anordnas, ävensom att tillhandagå ungdomsråd och andra sammanslutningar med råd och upplysningar i ungdomsvårdsangelägenheter. Den närmaste ledningen av avdelningen omhänderhaves av en ungdomskonsulent.

Ungdomskonsulent (26).

Brandt, A. S.; t. 21 52 91.

Förste kammarskrivare (23).

Jarl, S. O. B.

Förste assistenter (20).

Sterner, Greta C., tj., *tf.* Gustafson, f. Svensson, Anna-Greta; Lindfors, B. F.

Assistenter (18).

Karlsson, K. G. V., tj. (se sid. 287); Gustafson, f. Svensson, Anna-Greta, tj. (se ovan); Borge-lin, I. Marianne, *tf.*; Rostrom, I. S. V., *tf.*

Klubbdare (17).

Lindgren, H. E. V.

Sex klubbledare, ett kanslibitråde, två kontorsbiträden.

Den psykiska barna- och ungdomsvården.

(F. d. Rådgivningsbyrån för uppfostringsfrågor.)

Torsgatan 21, Va.; t. 34 07 20; expeditionstid: 8,30—16,15 (lördagar 8,30—14); mot-tagnings-tid tisdagar—fredagar 10—12, måndagar 18—20.

År 1933 påbörjade barnavårdsnämnden en mentalhygienisk verksamhet vid den rådgivningsbyrå för uppfostringsfrågor, som då inrättades.

Tidigare hade sådan verksamhet startats vid de i stadens folkskolor inrättade s. k. hjälpklasserna samt vid Norrtulls sjukhus och Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn. I syfte att samordna verksamheten blev år 1945 en särskild kommitté tillsatt för att utreda frågan om en lämplig organisation av stadens rådgivningsverksamhet. Denna kommittés förslag blev föremål för en bearbetning och i skrivelse till stadsfullmäktige den 14 juni 1949 framlade barnavårdsnämnden ett nytt förslag, som med vissa av en särskild kommitté föreslagna modifikationer godkändes av stadsfullmäktige den 30 juni 1950 (se Utl. 1950: nr 276).

Den psykiska barna- och ungdomsvården, som är avgiftsfri, avser att förebygga och bota nervösa och psykiska rubbningar hos barn och ungdom upp till 21 års ålder och med tillhjälp av medicinska, pedagogiska och sociala åtgärder söka undanröja orsakerna till felutveckling och missanpassning hos de unga, såväl genom individuell behandling av de enskilda fallen som genom påkallande av allmänna åtgärder för undanröjande av förhållanden, som visat sig skadliga eller hämmande för ungdomens sunda utveckling.

Verksamheten utövas nu av barnavårdsnämndens rådgivningsbyrå Torsgatan 21. Dessutom finnas fem filialer, nämligen en i församlingshuset Liljeholmen, en vid Hökarängsplan 5 i Hökarängen och en vid Ångermannagatan 166—168 i Vällingby samt en vid Nybodahemmet och en vid Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn. För den sistnämnda är styrelsen för barnsjukhuset lokalstyrelse. Uppgifter om de två sistnämnda filialerna återfinnas under resp. hem och sjukhus.

Författningar m. m. Instruktion för den psykiska barna- och ungdomsvården inom Stockholms stad (Kf 1951: nr 51).

Överläkare (B 19)¹⁾.

Curman, H.

Läkare (33).

Hahn, A. B.; Kihlblom, f. Björkhagen, Birgit I. K.

Psykologer (22).

Jansson, Elsa M.; Selander, Karin M.; Hertzman-Ericson, f. Lundberg, Merit K.; Klackenberglarsson, Ingrid M.

Assister (barnpsykologiska kuratorer) (19).

Larsson, f. Johansson, R. A. (Ray); Lindros, Ester V. L.; Rosenqvist, f. Thessing, Torborg E. B.; von Sivers, f. Westberg, Elsa S. G.; Wittrock, Gerd D. K.; Engstedt, f. Ohlson, Anne-Marie, tjl.; en vakant.

¹⁾ Innehavaren äger rätt att, enligt av förvaltningen utfärdade bestämmelser, utöva enskild praktik utom tjänstetid och tjänsterummet.

Assister (barnterapeuter) (19).

Israel, f. Valentin, Mirjam, tjl., tf. Ackemark, L.-E. R.; Sylvander, f. Bergström, Inga V.

Kontorsskrivare (13).

Cornelissen, Adriane J. F.

Ett kanslibiträde, ett kontorsbiträde.

Socialläkareexpeditionen.

Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25, C.; t. 22 55 00 (växel).

Socialläkare (B 17)¹⁾.

Takman, J. O., stadsfullm.; Beskow, B. H.

Psykologer (22).

Biringer, f. Rengman, E.-Barbro G.; Slotte, B. J. E. K. G.

Två kanslibiträden.

Barnhemsläkareexpeditionen.

Nybodahemmet, Hägersten; t. 45 26 40.

Läkare (30).

Bergquist, E. V. V., tjl. (se sid. 314), tf. Hultman, K. A.

Psykolog (22).

Strandberg, f. Brambeck, Stina H.

Assistent (barnpsykologisk kurator) (19).

Nordström, Anna-Greta.

Filialer.

Församlingshuset, Liljeholmen, Sv.; t. 19 75 50.

Läkare, tillika föreståndare (B 15)²⁾.

Gunnarson-Casperson, Siv.

Psykolog (22).

Vakant.

Assister (barnpsykologiska kuratorer) (19).

Elmdahl-Frostenson, A. Britta I., tjl., tf. Planck, F. Gunilla M.; Höjer, Kersti K. E.; en vakant.

Assistent (barnterapeut) (19).

Hörsta, f. Gyllencreutz, Ulla Margareta.

Ett kanslibiträde.

¹⁾ Innehavarna äga icke rätt att utöva enskild praktik.

²⁾ Innehavaren äger rätt att, enligt av förvaltningen utfärdade bestämmelser, utöva enskild praktik utom tjänstetid och tjänsterummet.

BvN Hökarängsplan 5, Enskede; t. 94 31 25.
Läkare, tillika föreståndare (B 15)¹⁾
Wedholm, C.

Läkare (33).

Bohman, K. M. G.

Psykologer (22).

Odhnér-Hellström, Hanna-Greta; Slotte, f. Larsson, E. Birgitta.

Assistenter (barnpsykologiska kuratorer) (19).

Bodén, f. Stiernstedt, Ylva; Gustavsson, f. Dahlquist, V. Birgitta; Romare-Björklund, A. G. Elisabet; en vakant.

Assistent (barnterapeut) (19).

Löfgren, Ulla A.

Ett kanslibiträde, ett kontorsbiträde.

Ängermannagatan 166—168, Vällingby;
t. 87 05 00.

Läkare, tillika föreståndare (B 15).¹⁾

Lagercrantz-Hallberg, A. Viveka.

Psykolog (22).

Larsson, L. E.

Assistenter (barnpsykologiska kuratorer) (19).

Berge, Gertrud T. G. E.; Stern, J. Ilse.

Assistent (barnterapeut) (19).

Lundblad, Ingrid.

Ett kanslibiträde,

Rådgivningsbyrån för äktenskaps- och familjefrågor.

(Familjerådgivningsbyrån.)

Tegnérsgatan 12, Va.; t. 31 33 51, 31 32 07.

Stadsfullmäktige beslöt den 19 februari 1951 (se Utl. 1951: nr 17) uppdraga åt barnavårdsnämnden att försöksvis inrätta en familjerådgivningsbyrå.

Byråns uppgifter äro av såväl förebyggande som kurativ art, omfattande föräktenskaplig rådgivning och upplysning samt åtgärder för avhjälpande av lättare eller allvarigare svårigheter och konflikter i pågående äktenskap. Även en-

¹⁾ Innehavaren äger rätt att, enligt av förvaltningen utfärdade bestämmelser, utöva enskild praktik utom tjänstetid och tjänsterummet.

samstående personer med familje- eller andra samlevnadsproblem tagas emot. Rådfrågningen är avgiftsfri.

Inspektör (26).

Broddner, f. Colliander, Carin I. M.

Familjerådgivare (22).

Sjöberg, f. Lundborg, Ingrid B. M.

Familjerådgivare (9,144—4,572 kr.).

Bergman-Larsson, I. Kerstin; Holmqvist, f. Svenler, Birgit M.; Linnér, f. Erici, Birgitta (deltidsanställd); en vakant (deltidsanställd).

Läkare (konsulterande).

af Geijerstam, K. G.; Leche, H.-G.; Rentze, f. Rentze, Sonja A. C.; Åmark, C. E.

Ett kanslibiträde, ett kontorsbiträde.

Barnavårdscentraler, anstalter för halvöppen barnavård samt ungdomsgårdar.

Barnavårdscentraler.

Distrikt o. telefoner, se telefonkatalogen.

Staden hade tidigare under en följd av år beviljat medel till den förebyggande barnavård, som bedrivits av föreningen Mjölkdroppen och till densamma anslutna lokalavdelningar genom av dessa upprättade s. k. mjölkdroppar, eller övervakningsställen för späda barn. Denna rådgivande och övervakande verksamhet beträffande späda barn blev fr. o. m. år 1938 statsbidragsberättigad, och samma år medgav k. m:t barnavårdsnämnden att handhåva ledningen av den förebyggande barnavården i Stockholm. Denna, som helt övertogs av barnavårdsnämnden år 1940, är enligt statsbidragsvillkoren avgiftsfri och bedrivs vid barnavårdscentraler. Verksamheten har successivt utbyggts och omfattar nu icke bara späda barn utan alla barn upp till skolåldern. Inom staden finnes 64 barnavårdscentraler och en barnavårdsstation.

Till barnavårdscentralernas förfogande stå medel för utdelande av s. k. aminsbidrag, vilka äro avsedda som understöd åt hjälpbehövande mödrar med späda barn. Det är dels avkastningen av föreningen Mjölkdroppens och dess lokalavdelningars tillgångar, dels av stadsfullmäktige anvisat särskilt anslag, som användas för denna verksamhet.

Vid barnavårdscentralerna har läkaren mottagning vissa dagar i veckan, varjämte sköterskan varje dag kl. 8,30—9,30 (Spångadistriktet kl. 9—10) skall vara att träffa på mottag-